

Besplatno/Free

europa

Magazine

Novembar/November 2006

Picture: Istanbul, Turkey

Iz Sarajeva ekskluzivno piše Milan Pekić:

Postizborna BiH

Intervju: Dragan Čavić

Feljton: Raspad Jugoslavije

Troja ipak u Hercegovini

Predstavljamo Istanbul

U ovom broju:

3 Komentar

Enes Selimović

4 Bosna i Hercegovina

8 Ekonomija

10 Intervju

Dragan Čavić - predsjednik SDS-a

14 Evropa

16 Feljton

Zašto se raspala Jugoslavija

Raif Dizdarević

24 Evropski gradovi
Istanbul

38 Zanimljivosti
Troja u Gabeli

24 Evropski gradovi

Predstavljamo Istanbul

28 Muzika

Zdravko Čolić predstavlja BiH na Evroviziji?

29 Računari

30 Sport

Barbarez napustio reprezentaciju

32 Automobili

34 Kultura

Mess festival

36 Porodica

38 Zanimljivosti

Troja ipak u Hercegovini?

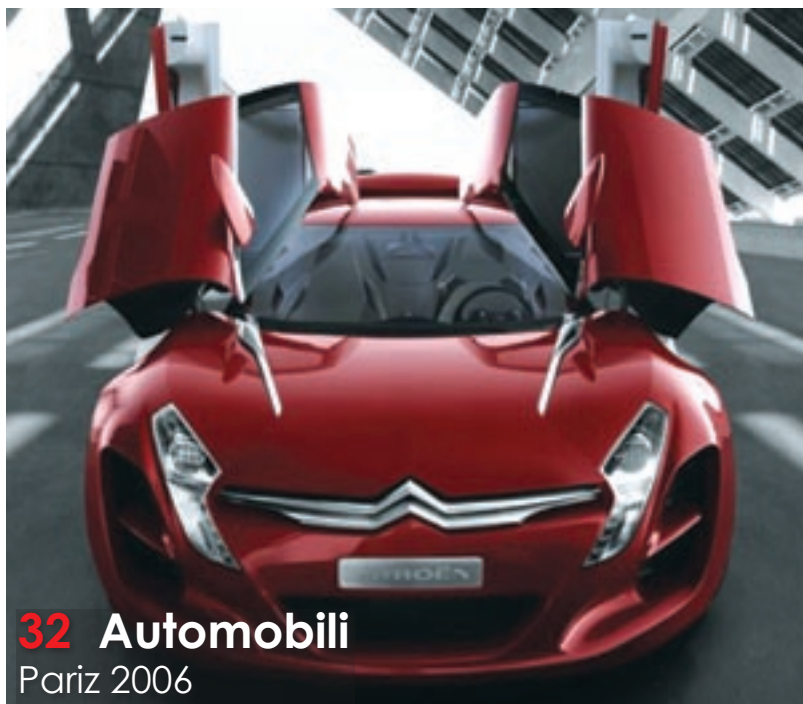
40 Mozaik

42 Horoskop

43 Zabava

46 Oglasi

47 Servisne informacije

32 Automobili
Pariz 2006

Ko radi i štedi, taj ima i vrijedi...

Ove godine očekujem zlatnu medalju u pomenutoj disciplini za pregalaštvo i doprinos koje neumorno dajem što u jednoj što u drugoj kompaniji. Sam sebi već odavno ličim na Abida koji se kupa u vlastitom znoju ali je uvijek ozarena lica. Dakako volio bih da od ovog mog rada i štednje ima ikakvog vidljivog hajra ali to su samo puste želje. I da imam vizu za sve zemlje svijeta malo bi koristilo bilo od toga. Mašta i san služe me dobro, hvala na pitanju. Hroničari i ljudi koji planiraju i razmišljaju dalje od sutra, krajem godine obično analiziraju važne događaje u tekućoj godini. Mjerodavni su različiti kriteriji od zdravlja, stanja u porodici, zaposlenost i uobičajeno financije dođu na kraju a obično je to čovjeku prvo na pameti. Iako svak normalan očekuje od čovjeka da bude zadovoljan i sretan pored svega što smo stekli preko bare a ono se zanedalo pa insani valjda od prokleštine stalno nešto gundaju i naprdivaju. Te fali mu ovo te malo mu ono, stalno jedno te isto, nezadovoljština i kuknjava. Da hoće ova unutrašnja neman i lokomotiva da malo manje hukće, živjelo bi se puno bolje i lakše, insani bi se više smijali i tekli bi med i mljeko.

Posmatrajući sa strane sam sebe ako je to moguće, čovjek se mora zamisliti nad poslovicom koja kaže: čovjek je čovjeku vuk. Hajde što drugi podmeću i kopaju rupe, pa onda postavljaju čeke, upitno je zašto čovjek sam sebi radi o glavi, naravno dugoročno gledano. Listajući literaturu iz domaće američke radinosti nalazim da

ameri osim mnogih drugih poželjnih kvaliteta koji su na vrhu liste, takođe puno očekuju i sami od sebe. Maltene gone sami sebi na odricanja a uz pomoć sistema i parafiranih dokumenata ili ustava i zakona. Vidna je razlika živjeti ovdje ili bilo gdje u Evropi recimo. Radno vrijeme drugačije im se računa, drugačije gledaju na novac i vrijednosti i sijaset drugih karakternih crta dijametralno se razlikuju od naših pogleda na život.

Jednostavan primjer su takozvane garage ili yard-sale, po naški rasprodaja ispred garaže ili u avliji. Obično se iznesu stvari i haljinka što više nikom u kući niti treba niti služi, pokače se cijene i prodaja počinje. Unaprijed se izvjesti pučanstvo i izlijepe poster na bandere, dakako raskrsnice se obilježavaju tako da oglašuju bodu oči i pozivaju na rasprodaju. Glavni cilj ove parade je prikupiti što se može novca a i da se prostor očisti od suvišnih predmeta. Ta mala aktivnost i kućna radinost nezamisliva je u našim krajevima pa i šire. U Njemačkoj bi ljudi obično iznijeli ispred kuće što namještaja i drugih stvari na izvolte prolaznicima ili kome treba da se posluži. Ovdje pretpostavljam što zbog izražene potrebe da se plate takse i nameti čovjek je prisiljen da prodaje sve i svašta. U Bosni vaktile, sjećam se na selu nije bilo odvoza smeća niti određene deponije gdje bi se odlagale nepotrebne i izdrndane stvari. Dosjetljivi kakvi smo oduvijek bili našli smo malo dublju provaliju iliti komad ničije zemlje i tu bi onda odvozili šporete, gume i stara bicikla, mrtve pse i što god bi insanu došlo pod ruku a da je u momentu suvišno.

Da smo malo svjesniji kao zajednica ovdje u Atlanti, ko zna šta bi sve mogli prikupiti i unovčiti za vlastitu dobrobit. Ovo prikupljanje i doniranje vodilo bi dalje u razmjenu i možda preprodaju ali bi se ljudi uvezivali i upoznavali kroz ovaj oblik saradnje. Imamo preduvjete za ovu djelatnost u našoj zajednici ali valjda nam treba kadar da krenemo sa društveno korisnim akcijama među nama. Letimičan pogled u vlastitu garažu registruje 2-3 dječija bicikla, tegove za oblikovanje bicepsa i tricepsa, teniske reket, onda neraspakanog posuđa, i kuhinjskih potrepština, možda da se malo pogleda ko zna šta tu sve nema a da to niko ne koristi. Dakako upotrebljive stvari, koje kad bi se sklonile dale bi koristan prostor za možda pisači sto ili kutak za igranje. A koliko je naših kuća, stanova i ostava u Atlanti puta svašta nešto što stoji i prikuplja prašinu a možda i pokoju kritiku tipa; što to već jednom ne složiš i pospremiš? I za kraj konstatacija da se insani teško rastaju od komada namještaja, slike, tepiha i drugih kućnih sitnica koje valjda znače tako puno. Apsurd je da se to baš nama, svjetskim putnicima dešava. Ali nije se sa emocijama igrati. Kad pomislim šta smo sve morali ostaviti u Bosni, prežaliti sve one drage stvari pa opet smo se snašli fino. Svega imamo na pretek, jedino fali tih prokletih para.

Enes Selimović

DMS
PREVOĐENJE, NOTARSKI I ADMINISTRATIVNI POSLOVI

Dino Multi-Services

GRADANIMA PRUŽAMO USLUGE:

- NOTARA, APOSTILLE (ZVANIČNA NADOVJERA DOKUMENATA)
- IZRADI I (ILI) PREVOĐA RAZLIČITIH VRSTA DOKUMENATA NA ENGLISKOM ILI NA NAŠEM JEZIKU (PUNOMOĆI, DIPLOME, UVJERENJA, APLIKACIJA ZA: POSLOVE, ZELENE KARTE, PASOŠE I SL.)
- PREVOĐENJA (SUDŌVI, BOLNICE, BANKE, IMIGRACIONI UREDI, SOCIAL SECURITY, DFCS, POSAO...)
- ZAKAŽIVANJA RAZLIČITIH APPOINTMENTA (PREVOĐENJE, PREVOZ)
- BESPLATNE INFORMACIJE GDJE MOŽETE DOBITI RAZLIČITE VRSTE ZANATSKIH USLUGA
- KOPIRANJA, FAKSIRANJA, E-MAIL, IZRADI FOTOGRAFIJA ZA SVE VRSTE DOKUMENATA
- AKO TREBATE PRAVNU POMOĆ, MI VAM MOŽEMO POMOĆI DA NAĐETE ODGOVARAJUĆEG ADVOKATA

CENTAR ZA MALU PRIVREDU
NA JEDNOM MJESTU: IDEJE - SAVJETI - RJEŠENJA
KONSULTOVANJE, POSREDOVANJE, PAPIROLOGIJA

ZA DODATNE INFORMACIJE
ZOVITE NA TEL: 678-429-4353

ADRESA: 488 GWINNETT DR. 2, LAWRENCEVILLE, GA 30045
(ZGRADA RESTORANA "TOPOLINO")

RADNO VRIJEME: SVAKI RADNI DAN 10:00am - 3:00pm
SRIJEDA I PETAK 5:30pm - 9:00pm
SUBOTOM 10:00am - 1:00pm

KRGO DINO / MANAGER

Mrak neizvjesne nebudućnosti

Proteklih petnaest godina i više nego dokazuju, u najnovijoj izbornoj epizodi i prije konstituiranja nove vlasti, da svjetska, prvenstveno američka paska može značiti i raspisivanje, koliko sutra, novih izbora

Piše: Milan PEKIĆ, Sarajevo

Izbori u nekoj zemlji uvijek su bili važni i za komšije. U bosanskohercegovačkom slučaju komšijski odnosi, više loši nego dobri, postoje i unutar države. Prekogračni susjedi su, kako kad i kako ko, uvijek i te kako zainteresirani. Često iz zloradi ili su po sklonosti podložni pravcu puhanja vjetrova. A sveukupnost svih odnosa, nažalost, komadić zemlje na zapadu Balkana, s brojem stanovništva ravnom jednom od kvartova svjetskih megapolisa, stavlja pod revnu, dnevno-noćnu lupu globalnih moćnika. Sve to zbog i od njenog unutarnjeg jada. Skora prošlost, također krojena izvana i iznutra, ne dozvoljava i onemogućava nicanje cvijeća i zelenih grana. Tako svaki izbori bude želje za mirisnom budućnosti, a rezultati redovito donose nova kompliciranja i neizvjesnosti. Glasači su u nesnalaženju, veliki kreatori su trapavi i prepotentni, a susjedi gladni i zabrinuti – prvo nad, kao, nekakvim nacionalnim teritorijem i, drugo, za sudbinu vlastitog, a bosanskohercegovačkog naciona. Kultura u širem smislu, u Bosni i Hercegovini nije kod kuće – katolici su sigurni da su i Hrvati, suprotnost ih najčešće zbunjuje, Srbi ne znaju šta je razlika između pravoslavca i Srbijanca i ima li je, a muslimani ne znaju da li su to ili bi trebalo pisati s velikim „M“, da li im je svaki svjetski islamist brat ili je stara, a eto najnovija nacionalna odrednica – Bošnjak, nacionalni identitet i ne pripada li i onima što su slavenski starosjedioci s kontinuitetom, od vremena prije nego što su ih kršćani, u posvojenje, preuzeli od Paruna. Ukratko, mnogi će se zakleti, pa bili i Hrvati i katolici, a boga radi i svi drugi, pod uvjetom da su iz ili u BiH, da je sveti otac papa, zbog toga što je katolik i – Hrvat.

Tako bijahu izbori, a u konačnici, što i nije tema ovog teksta, samo je konstatacija za trenutak, nacionalno opet postade primarno. Ono što je u bitku življenje samo, sekundarno je, ali i okamenjeno – nedefinirano.

Trapavi svjetski policajci, mala Bosna (i Hercegovina) i njeni izbori

Ipak, ovo jeste priča o izborima u BiH i to samo s jednim od brojnih mogućih uvoda. Kompletan konglomerat je više nego zapetljan. Ovoj izborno – postizbornoj tlapnji potrebna je, za bilo kakvo raspetljavanje, i napomena o ulozi međunarodne zajednice i, posebno, Sjedinjenih Američkih Država kao jedinog pravog, najvećeg i samozvanog svjetskog policajca. Pa i trapavog, što mu pokazuje i dokazuje vlastita uloga u, recimo, posljednjem stoljeću. Kreacije mu

nisu baš najsjajnije kad su samoinicijativne. U drugoj varijanti, u krupnim stvarima i jesu, kad su uslijedili, po pozivu lukave, najčešće nesposobne, stare, dekadentne Europe. Ova opaska traži i manju elaboraciju: Kad je Amerika reagirala, u ime svijeta u dva svjetska rata, učinila je to s uspjehom, sve druge pa i sadašnje intervencije bile su i jesu kaos kaosa. Kako je Bosna i o tim relacijama ovisna, proteklo desetljeće i po to, i više nego dokazuje, u najnovijoj izbornoj epizodi i prije konstituiranja nove vlasti, da svjetska, prvenstveno američka paska može značiti i raspisivanje, koliko sutra, i novih izbora! I to zbog vlastitog ustava, koji, da čovjek ne povjeruje, niko još nije vidio u cjelini i tiskanom na nekom od, u BiH, nacionalno razumljivih i čitljivih jezika! Jasnije – Daytonski ustavni odrednici nikada nisu, u cjelini, štampani i objavljeni u zemlji čiju sudbinu određuju! Opaska o globalnom, u ovom slučaju iz stranih krajeva bosanskohercegovačkom policajcu rođena je i traje od trenutka kad su SAD zaronile ruke u krvavi balkanski labor. Tada po već imenovanom pozivaču. Rat jeste prekinut, ali su nastavljene trapavosti reklo bi se na radost velenacionalista željnih vlasti, ali konačno svjesnih da nisu jedini vlasnici bosanskohercegovačkog grunta i otud su, iako duboko suprotstavljeni, bar odlučni čuvati jedni drugima leđa. Kad već u njih ne mogu zarinuti nož naoštren nacionalističkom mržnjom. Od zagrljaja takvog međusobnog čuvanja ova zemlja i njeni ljudi ne mogu naprijed.

Izbori su periodičan događaj, ali su ovi nedavni, poseban, dramatičan kontra-šarm dobili kada je prošlog aprila propao pokušaj zaista neophodnih ustavnih promjena. Propast je bila zagarantirana trapavošću i iznudom, uz potpuni izostanak pažljivog profiliranja namjera, gradnju bar malo stabilnije konstrukcije od postojeće – „zavrtnje ruku“ ovdašnjim oponentima ili kreatorima željnih daleko viših dostignuća, izazvala je tvrdoglavi bunt.

Već tada je trasirana je staza za jesenji izborni sunovrat i, u rezultatu, nespornu novu komplikaciju ionako komplikiranog.

Sad je zapriječeno: Poslije izbora, prva stvar koja mora biti urađena je prihvaćanje već srušene ustavne platforme! Izborni bilansi su tu – reklo bi se niko nije dobio, odnosno pobjednika ima, ali je svaki i sa nekim dramatičnim gubitkom. Prevaga ima, ali samo vrag zna da li s kvalitetom (teško, teško!). Novi izazovi su tu, ali su nekako nedefinirani, s nedoumicom, zagonetkom i mnoštvom zamki.

Dobro je sigurno samo to što će ova država, bar, rašči-

Davno napisano, evo ga opet!

Tek nekoliko dana pred izbijanje rata u Bosni i Hercegovini, kada se s najviših upravnih mjesta poručivalo da u BiH sukoba neće biti i kada je ondašnja sarajevska naivna nevinost vjerovala da su samo socijalne prilike preteške, a da nesnošljivo političko zaoštavanje zaista nema šanse za traženje izlaza u ratnom sukobljavanju, pogotovo ne u ratu koji će svojim užasima biti okončan bez pobjednika, autor ovih redaka objavio kolumnu, istina sa socijalnom tematikom, o tiješnoj stvarnosti Bosne i Hercegovine. Bila je to mračna kolumnica. Danas pročitana još je zloslutnija. I evo je, faksimilom i prestiskom. Postizborno – oktobra 2006, a prvotno objavljena 2. aprila 1992. godine:

Protektorat

Sada je već izvjesno: Ova zemlja, Bosna, a svakako i Hercegovina, traži još neke KVALITETNE promjene. Ono prastaro, a novouvedeno, DAME I GOSPODO, iako krupno, postade premaleno da bi ovaj narod SHVATIO, a što je još teže, PRIHVATIO, osnovu promjena - već je rečeno kakvih.

Čudan, brate, neki narod: I preko hljeba traži pogače. I mesa, pride, "bar jednom u dvije hefte! I češće, ako može.

Fina novost o tri Bosne, a naravno i Hercegovine, stigla je narodu kao nova kost. Za zabavu, uz pomalo međusobnog klanja. Pa i starim Latinima kruha je trebalo, da bi bili zadovoljni i (samo)dovoljni, uz igre — zabavu.

Šalu na stranu. Narodu je već toliko socijalno-ekonomski teško da je slijepoj Vladi

NEMOGUĆE da shvati i vidi što stanovništvo čeka, a i što ga očekuje.

Socijalnog spasa nema nigdje. Čak ni za zaposlene, jer preduzeća ne mogu da izdrže i održe funkciju socijalne stabilnosti. Ne vlada kolaps tržišta, nego agonija u nerazvoju. Buduće cijepanje je, u privredno-socijalnom smislu, katastrofa! Zar to nije vidljivo i iz, ne takoavnog, sloma („Ubi me prejaka gel“) Kardeljeve doktrine? Nevolja je u tome što ima naroda, ali nema narodne ili bilo kakve države. Da je STVARNO ima, znala bi, PRVO, zbrinuti narod. To tako rade drugi u doba recesije, država, prvo, na sebe i u cjelini, preuzima socijalnu zaštitu i zadužuje se u inostranstvu. Da bi građanima dala šansu za disanje i snagu da podignu državu iz blata. A ovdje? Iz nebulozne stvaraju namjere o socijalnom tržištu, pa se očekuje da narod iz dušeka iščeparka dukate ili devize (bijeje pare za precrne dane) i otkupi

svoje stanove, da počne da traži zdravlje za neke nove, lične pare, da se odrekne penzija i dječjih dodataka, socijalne pomoći... Ma, kao da ove prestacije primaju bogati!

Pa zar VLAST ne vidi, da oni što nešto čestitije žive, nisu ništa drugo do, sada, šverceri, a sutra ratni profiteri i liferanti, korupcionaši? Uostalom: I VLAST danas živi od crne berze. Političke ili ekonomske, svejedno.

Hvala bogu kad je ovako. Moglo bi, gluho bilo, biti gore!

Bolje je da se vratimo početku ovog teksta, neozbiljnosti u preozbiljnom, i potrebi za OSVJEŽAVAJUĆI V promjenama.- Ako nećemo mi, pomoći će Evropa i svijet! AN ćemo barem dobiti PROTEKCIJU i postati PROTEKTORAT. Prvo politički.

Onda i ekonomski. A kad nas prestigne Albanija, hoće, vidjet ćete, najbolje je zamoliti nekoga da ovdje bude okupator.

Pošto se istorija ponavlja, a pokazali smo da smo jogunasta narod, može da pomogne samo nova VJEKOVNA borba za revitalizaciju nacionalnog ponosa. U svakom smislu. Stog: zasad, dajmo Evropi podršku u svježem donošenju promjena.

Pružimo joj pomoć bar malim učešćem u našoj tradicionalnoj gostoprimljivosti. Bar pozdravima: „Pomoz Bog“ Valonci, Sasi i Saksonci, „Hvaljen Isus“- Franci, Germani i Latini, „Merhaba“ Turci i Arapi. Ne zaboravimo Nibelunge, Amere i Ibere...

Voz-dra svima, svima! I dobro došli!

S vama će biti bolje, kad sami nismo ni za što.

stiti s brojnim malim, skoro obiteljskim strankama bez programa i profila. U izbornu trku je ušlo više od 50 partija, a po sudu brojnih promatrača, bar 30 je bilo bez pisanog ili „usmenog“ programa. Među velikim strankama nije bilo niti jedne koja nije bila uzdržmana ili porazom ili unutarnjim potresima i pored navodne pobjede! Sve drugo, rezultatski-izborno je novi bosanski lonac zaliven kiselim i gorkim, lošim vinom.

Prijeteća ponuda slobodnog izbora

Po završenom glasanju počela je i nigdje viđena traka-rica s brojanjem glasova i nizom prezentiranja preliminar-nih, a netačnih rezultata. Stoga je i prije nego što je bilo što postalo izvjesnim, pobjednicima-gubitnicima stigla prijet-nja.

Međunarodna zajednica, predvođena prekocean-

Lidija Korać, članica Centralne izborne komisije BiH

Svi grijesi i spremnost na nove izbore

Mislim da je Centralna izborna komisija ima razloga da preispita svoju ulogu u svim nepravilnostima koje su se dogodile, ne samo na dan izbora. Govorim, o objavljuvanju rezultata, o glavnom centru za brojanje, pogrešnom prezentiranju brojki. Treba preispitati odgovornost CIK-a i vidjeti što dalje činiti. Ukoliko CIK ne izvrši odgovarajuću reorganizaciju i ne ponudi kvalitetna rješenja Izbornog zakona, onda nismo uradili ništa.

S druge strane, poslije ovih izbora treba analizirati i ukupnu odgovornost svih državnih institucija za izborni proces, jer iako je CIK najodgovorniji za izbore u BiH, čini mi se da ima razloga analizirati i druge. Koliko mi možemo napraviti dobar izborni proces kad svake izborne godine mijenjamo zakon neposredno pred objavu izbora? To je nedopustivo. Ono što se sada desilo, po mom sudu, može imati ozbiljne posljedice.

Činjenica je da smo dobili puno žalbi, prigovora i izričaja o nepovjerenju u izborni proces, i tijela za provedbu izbora.

Mi smo i dosada, nakon izbora, podnosili kaznene prijave nadležnim tužiteljstvima i to ćemo i sad učiniti. Nikad to nije procesuirano, a po zakonu je moralo biti. Međutim, tužiteljstvo ni u jednom slučaju nije reagiralo. Kako se krade? Pa članovi biračkih odbora, kada se zatvori biračko mjesto, dopisuju na otvorene liste kandidata koji su njihovi favoriti ili zaokružuju one za koje su dobili zadatak itd. Apsolutno ima elemenata kaznenog djela, ali je vrlo teško dokazati jer su članovi biračkih odbora do savršenstva doveli taj birački inženjering i manipulacije. Pitanje je i spremnosti da se te nepravilnosti procesuiraju.

Poseban problem je, kad se govori o zahtjevu međunarodne zajednice da novi Parlament već na konstitucijskoj sjednici usvoji ustavne amandmane.

Mislim da Izborna komisija treba reagirati, ali i planirati šta će uraditi ako se to desi. Istine radi, Izborna komisija je i ranije, zbog drugih stvari reagirala: znamo da Dom naroda Parlamenta Federacije nikada nije bio popunjen odgovarajućim brojem pripadnika srpskog naroda i mi smo to tražili, međutim institucije vlasti u čijoj je to nadležnosti nisu odgovorile. U ovom trenutku nemamo plan za djelovanje u slučaju usvajanja ustavnih amandmana, ali još u periodu kada su vođeni pregovori formiran je tim koji je paralelno radio na mogućim izmjenama zakona ukoliko budu usvojeni. Sve opet ovisi i o ustavnim amandmanima: amandmani moraju precizirati kako će se popuniti Zastupnički dom Parlamenta. U tom slučaju mi krećemo u pripremu novih izbora. Mislim da u ovom trenutku, sa ovakvom organizacijom, to opet može izazvati određene probleme, ali isto tako mislim da mi to možemo uraditi na odgovarajući način.

skom snagom, u Sarajevu je organizirala sastanak čelnika međunarodne zajednice – kontrolora bosanskohercegovačke stvarnosti, na kojem je nedvosmisleno rečeno, ma što i kako to značilo, da će budući kreatori političke stvarnosti imati slobodne ili, kao suprotnost, vezane ruke pred Evropom i svijetom. S tim što je to stvar bosanskohercegovačkog izbora, odnosno rada i određenja domaćih političara pred ustavnim promjenama.

Nakon prve sjednice, zatvorene za javnost, ali i ovdašnje političare, inače dvodnevne konferencije političkih direktora ministarstava vanjskih poslova zemalja članica Vijeća za implementaciju mira i njihovih ambasadora akreditiranih u BiH, Christian Schwarz-Schilling je u svojoj rezidenciji priredio neformalnu večeru – druženje s čelnicima ovdašnjih političkih stranaka na kojem je, kako je saopšteno, razgovaralo se o "svim otvorenim pitanjima koja se tiču sigurne evropske budućnosti BiH".

Gosti su bili Haris Silajdžić, predsjednik Stranke za BiH, Božo Ljubić, čelnik HDZ 1990, Mladen Ivanić, prvi čovjek PDP-a, Dragan Čavić, predsjednik SDS-a, Sulejman Tihić, lider SDA, Milorad Dodik, prvi čovjek SNSD-a, Dragan Čović, predsjednik HDZBiH, te Alija Behmen, u ime SDPBiH.

Naravno, nepoznato je u kakvoj atmosfera se susret odvijao i šta je sve rečeno, ali se zna šta je domaćin izgovorio uzvanicama na početku večeri.

Naglasio je da je "...u posljednje vrijeme bilo mnogo priče, ali jako malo razgovora" i upozorio i da se u Bosni i Hercegovini, u suštini, ništa nije postiglo na glavnim reformama, a stav međunarodne zajednice je više nego jasan. Zahtjeva se, potpuno neovisno od buduće stranačke obojenosti vlade, momentalni rad na donošenju i usvajanju reformi ustava i ustrojstva državne policije u skladu s tri principa EU, ali i hitno usvajanje zakona o superviziji u bankarstvu, obligacijama i visokom obrazovanju. U saopštenju se navodi i izravno akcentiranje dijela Schwarz-Schillingove poruke:

- Od vas očekujemo da kada oformite koaliciju jasno iznesete svoj prioritet za naredne četiri godine. OHR i EUSR nisu tu više da rade umjesto vas. Ostajemo da pomognemo, ali je odgovornost za sudbinu BiH na vama. To zahtijeva visok nivo odgovornosti za ovu zemlju i njenu budućnost.

I još, važno, za još nepoznat raspored političkih snaga, iako su izbori već bili završeni, a beskrajno dugo brojanje na djelu:

- Na prvoj sjednici novog parlamenta prvo morate usvojiti aprilsku ustavnu platformu!

U saopštenju nije bilo ni riječi o reakciji uzvanika. S obzirom da se zna da mnogi od njih imaju stavove apsolutno suprotne onome što im je neuvijeno rečeno, jasno je da je ovaj neobavezujući razgovor znak početka teških kušnji za nemali broj aktera bosanskohercegovačke političke scene.

Vuk promijenio dlaku, a ćud mu na vlasti

A onda su, nakon velikih muka članova Centralne izborne komisije (CIK), možda čak i upitnosti poštenja, nepoštenja, svega pročišćenog i raščišćenog, stigli rezultati izbora. Dakle, CIK je izašao iz klopke i kako-tako prezentirao konačne, bilanse. S podastrim je potvrđeno da nije sve onako kako je izgledalo i s čim se, dakle neopravdano kalkuliralo. Rezultati, drukčiji, bar kada je u pitanju nivo upravljanja vrha države, od očekivanog. Pobjednici su ostali bez, kako im je izgledalo, izvjesne snage, drugi su dospjeli u poziciju diktiranja – čak i namjere sklapanja budućih koalicija postale su, a i danas su takve, želatinski drhtave: Ako se slažemo oko jednog, u drugom smo apsolutno suprotni!

Stranke su pred sklapanjem prirodom prirodnih, a neprirodnih paktiranja. Tako je, recimo izgledalo da je na nivou države Milorad Dodik biti premoćan. Ipak, postao je pobjednikom samo u svom entitetu. Stranka demokratske akcije dobila je najviše glasova, a nalazi se pred užasavajućim tektonskim poremećajima. Kao pobjednica izgubila je mjesto u državnom Predsjedništvu. Lagumdžijini gubitnici po parlamentarnim foteljama inaugurirali su člana Predsjedništva. Hrvati su se još i prije izbora duboko podijelili da bi sada pravili koalicije preko međusobnih neprijateljskih zagrljaja.

Branko Petrić, predsjednik CIK BiH, kazao je da su imali bezbroj problema sa 157 biračkih mjesta - bilo je registrirano više od 15.000 grešaka što je upućivalo na izborni inženjering. Ipak, postalo je izvjesnim da su Nebojša Radmanović, Haris Silajdžić i Željko Komšić postali članovi Predsjedništva BiH.

U Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, koja broji 42 poslanika, ušle su: SDA sa devet, Stranka za BiH sa osam, Dodikov SNSD sa sedam, SDP BiH pet, SDS i HDZ - Hrvatska koalicija-HNZ po tri, Hrvatsko zajedništvo HDZ 1990 sa dva mandata, a po jedan su osvojile Narodna stranka Radom za boljitak, BPS - Sefer Halilović, DNZ BiH, PDP RS i DNS.

U Predstavnički dom parlamenta Federacije BiH, koji broji 98 poslanika, ušle su SDA sa 28, SBiH sa 24, SDP BiH sa 17, Koalicija HDZ BiH sa osam, koalicija Hrvatsko zajedništvo HDZ 1990 sa sedam, BPS - Sefer Halilović sa četiri, NS - Radom za boljitak i Patriotski blok SDU-BOSS sa po tri mandata, DNZ BiH sa dva, a po jedan mandat osvojile su SNSD i NHI-HSP- Đapić-Jurišić.

U deset kantona Federacije sve je jasno – tamo gdje je Bošnjaka apsolutnu pobjedu odnijele su SDA i Stranka za BiH, a u Hercegovini dva HDZ-a. Ostali, nikakvim koalicijama, pobjednicima uglavnom ne mogu ništa.

Izbori u manjem entitetu, Republici srpskoj, u znaku su Milorada Dodika. Njegov SNSD je osvojio 41 mandat u Narodnoj skupštini RS, SDS 17, PDP osam, po četiri mandata imaju DNS i Stranka za BiH, a po tri mandata Socijalistička partija i SDA, dok SRS RS ima dva i SDP BiH jedan mandat.

Tako proizlazi da su gubitnici Tihić kao pojedinac, Lagumdžija kao stranka, a s pirovom pobjedom je Milorad

Dodik – izgledalo mu je da je pobjednik i na držanoj razini i da će moći bez problema dobiti vodstvo u Savjetu ministara – državnoj vladi. Ovako, poziva se na potrebu rotacije i vrijeme da na čelno mjesto zasjedne Srbin, odnosno zavisi od volje SDA i SBiH što najbolje ilustrira izjava Adnana Terzića, potpredsjednika SDA:

- Očito je da je parlamentarna većina na kojoj baziramo pregovore ova o kojoj govorimo: SDA, SBiH, HDZ i SNSD. Sačekat ćemo da se objave zvanični izborni rezultati kako bismo se mogli upustiti u razgovore sa strankama o mogućim koalicijama ili partnerstvu.

Ipak, čini se da je glavna karakteristika rezultata još nezgovoreno razočarenje međunarodne zajednice. Teško se može govoriti o istinskoj promjeni strukture vlasti. Jest da je sa scene pometena Srpska demokratska stranka, ali nacionalizam je daleko najsnažnija opcija u Bosni i Hercegovini.

Odmah po prezentiranju rezultata iz Banjaluke je stigla vijest da Milorad Dodik, neće pristati ni na kakve dogovore o ulasku u Savjet ministara BiH ukoliko predsjedavajući Savjeta ne bude iz Republike Srpske i da je SNSD zainteresiran za ministarstva civilnih poslova, finansija, transporta i komunikacija i poljoprivrede koje će biti uspostavljeno ukoliko budu usvojene ustavne promjene.

Dodik je komentirao odgađanja objave konačnih rezultata izbora i rekao da se sinhronizirano radi na smanjenju moći, koju je SNSD dobio na izborima, ali da će zbog brojnih otvorenih pitanja, koja treba rješavati, prihvatiti rezultate.

Kraj na novom početku ili, opet, početak početka

To što je Bosna i Hercegovina ponovo postala nedefinirana država željna pravih odrednica i na raskršću nepostojećih putova nije iznenađenje, ali jeste razočarenje. Žitelji ove države, obični građani, nosioci i davatelji vlastitih glasova kao da ne znaju kome su ih davali, zašto, gdje je svjetlo i da li ono uopšte postoji. Zbunjeni su sklapanjem koalicija, njima potpuno nerazumljivih i kao da je ogroman broj spreman i na zaklinjanje najvećom osobnom svetinjom da im se daje (ili uzima!) ono na što uopšte nisu bili spremni. Kao da im nije jasno da se o njihovom boljem životu govori kao dalekom i nedefiniranom prividu. Ne ide im u glavu da izabrani ne vide njihove prazne novčanike, iako nikada, baš nikada ne zaboravljaju govoriti o socijalnoj stvarnosti i također nikada ne spominju ostvarenja sada, odmah ili sutra. Sad kad se govori i o novim izborima – jer kako će imati jednog predsjednika kad su glasali za shemu od trojice, ako ustavne promjene odmah moraju biti usvojene? Kako će za aprilsku platformu davati glas i oni koji su upravo zbog protivljenja dobile sadašnje glasove. Pa zna se da je Haris Silajdžić upravo na projektu protivljenja svoju Stranku za BiH izvukao iz, nekoliko mjeseci prije izbora, stanja kliničke smrti? Kako će i šta će Bosanci i Hercegovci s Bosnom i Hercegovinom kad se opet pokreće priča o njenim dijelovima, a oni pripadaju nekim Bosancima i Hercegovcima koji vole neke druge zemlje, odnosno kad...? Pitanja, pitanja od prije petnaestak godina. Neće, valja i odgovori biti isti?

Kako svjetska banka vidi perspektive ekonomskog rasta BiH

Deset svjetskih zapovjedi

Najveća svjetska novčarska ustanova odaslala ne baš prijatne poruke najugroženijim stanovnicima ove zemlje

Ekonomske prilike u Bosni i Hercegovini, državi više nego ovisnoj o stranom kapitalu i svojoj (pre)zaduženosti, u najnovijem izvještaju Svjetske banke (WB), posebno akcentiranom na stanje jačanja vladinih institucija, napredak kroz tranziciju ka tržišnoj privredi i smanjenje rizika za teško stečenu fiskalnu stabilnost, malo je ohrabrenja. I što je indikativno, pa do granica straha i više nego zabrinjavajuće, vidljivo je da pobjednicima posljednjih izbora, dakle budućim nosiocima vlast, neće biti nimalo lako.

U Izvještaju - dokumentu pod nazivom „BiH - obračun sa fiskalnim izazovima i jačanje perspektiva za rast“, a pripremljenom na bazi sveobuhvatnog pregleda javne potrošnje državnih institucija, skoro da i nema ohrabrenja. Istina, Svjetska banka ističe kako je zadovoljna reformama u Bosni i Hercegovini, ali bi voljela da se radi brže i još bolje. Možda izgleda da u konstataciji i želji stoji ogromna mjera kontradiktornosti, ali je, bar za svjetsku novčarsku instituciju i više nego normalno umiješati suprotnosti kad se zna da izraz „preporuke“, kad je u pitanju BiH, ustvari mijenja značenje riječi „diktat“. Odnosno i znači ovo drugo jer je, iz dosadašnje prakse, znano da Svjetska banka za sve što preporučuje, traži i da se realizira. Koliko god bilo gorko, s ovakvom zemljom drukčije i ne može!

Što će, s druge strane, težina budućnosti opet biti na leđima najsiromašnijih Bosanaca i Hercegovaca, sasvim je druga stvar.

Eksperti WB upozoravaju da su neracionalne i decentralizirane institucije vlade skupe, što je, kad se izrazi kao procent bruto nacionalnog dohotka, znatno veće nego u zemljama sa sličnim nivoom dohotka po glavi stanovnika i više nego u svim zemljama jugoistočne Evrope. Unatoč tome, rezultati njihovog, dakle domaćeg birokracijskog rada, su slabiji.

„Štoviše, izgleda da je najveći dio potrošnje neefikasno raspodijeljen na vladine funkcije, što rezultira pretjeranim nivoom potrošnje na plate i neusmjerene socijalne transfere“, - konstatira se u izvještaju, uz upozorenje da upravo iz tih razloga nema i neće biti dovoljno novca za dječju zaštitu, održavanje kapitalnih objekata, popravljane položaja umirovljenika od kojih je četiri petine, već danas, u poziciji ispod svih granica siromaštva.

Situacija, kaže se, nalaže brza reagiranja, pri čemu eksperti predlažu i nalažu deset ključnih, zapovijedenih aktivnosti.

Na prvom mjestu, traži se smanjenje broja zaposlenih zamrzavanjem novog zapošljavanja u vladinim institucijama. Mora li se istaći da je to sasvim normalna mjera kad se zna da državni aparat proporcionalno devet puta nadmašuje bilo koji drugi u svijetu! S druge strane, taj isti aparat nije

u stanju pokrenuti privredu, pa je procent nezaposlenih u strukturi radnosposobnih, kako se tvrdi iz nevladinog sektora, premašio 46 posto i u trendu je daljeg i brzog rasta! Hiljadama prijete otkazi, novih produktivnih radnih mjesta, oživljavanja bilo kakve pa i bazne privrede nema ni na pomolu.

WB insistira na smanjenju nominalne visine plata za ona radna mjesta na kojima naknade u najvećoj mjeri premašuju zarade na uporedivim radnim mjestima u privatnom sektoru. Dalje se propisuje finansiranje obrazovanja prema broju učenika i svođenje plata nastavnika na umjerene nivoe. A one, plate, to je stvarnost, su daleko najniže u strukturi svih zaposlenih Bosni i Hercegovini!

Dalji zadatak je smanjivanje stope doprinosa za socijalno osiguranje u kombinaciji sa širenjem osnovice za obračun doprinosa i harmonizacijom stopa doprinosa između entiteta. Uz ovo preporučuju i smanjenje broja izuzeća od plaćanja doprinosa.

Jedna od traženih mjera odnosi se na penzionere, ali i one koji će to biti. Predlaže se indeksacija penzija zasnovana na stopi rasta maloprodajnih cijena te ukidanje prelaznih aranžmana koji omogućavaju penzioniranje prije navršenih 65 godina starosti.

Od Federacije BiH traži se da opozove nedavne izmjene Zakona o zapošljavanju i ograničavanje maksimalnog trajanja naknade za nezaposlene na 12 mjeseci. Uz to treba prekinuti dodjelu povoljnih zajmova preduzećima koja je Zavod odobravao koristeći sredstva iz doprinosa u slučaju nezaposlenosti i Investicijske banke Federacije BiH. A to su segmenti koje su odlazeće vlasti, upravo pred izbore „napuhali“ udvarajući se biračima iz ovih struktura iako se znalo da za takve prestacije nema novca.

Potrošnju u zdravstvu treba kresati na način da se bolnička njega racionalizira, a skupe procedure ograniče na nekoliko bolnica. Pri tome treba jačati one koji pružaju usluge primarne zdravstvene njega. Nabavku lijekova treba centralizirati makar na entitetetskom nivou, te ograničiti povrat troškova za neinovativne lijekove, a za nove lijekove na terapeutske ekvivalentne sa najnižom cijenom.

Posljednja „zapovijed“ Svjetske banke odnosi se na transport po sistemu da se prioritet daje unapređenju postojeće transportne mreže uključujući smanjenje zaostataka u održavanju. U ovoj oblasti treba postaviti prioritete, a u investicijama voditi računa da su zaduživanja konzistentna sa srednjoročnim fiskalnim okvirom. Konkretno: izgradnja koridora V-c i nabavka vagona za željeznice mora se kretati u okviru takve strategije i fiskalnih granica, a po takvoj formuli, znaju građani, auto-puta još zadugo neće biti.

Milan Pekić

Photo World
404-641-9682
photoworld@bellsouth.net

Photographer - Weddings - Children
Photography - Portraits - Church Events
Model Portfolio - School Picture and much more
Design & Printing - Banners - Stickers - Flyers
Business Cards - Logos and all Advertising
for your Business

Photo World
Best Photo Solution

404-641-9682

Intervju: Dragan Čavić

Dodikov radikalizam je gubljenje vremena za BiH

Jeste li iznenađeni ishodom izbora i jeste li osobno razočarani Vašim rezultatom i rezultatom Srpske demokratske stranke?

Čavić: Iznenađen sam brojem glasova, a ne ishodom. Mi smo radili dvije ozbiljne ankete prije izbora koje su pokazale da je rezultat potpuno jasan, međutim, iznenađen sam visinom rezultata SNSD-a pa tako i rezultatima SDS-a, iznenađen sam i sastavom skupštine. Ovi izbori su pokazali da uvijek postoje iznenađenja i da se stvari

nija se može graditi samo kompromisom predstavnika političkih partija izabranih od sva tri konstitutivna naroda. Nisam od onih koji se mogu igrati osjećanjima ljudi. Ovdje žive mnogi koji su isfrustrirani posljedicama rata i mislim da nije korektno manipulirati njihovim emocijama. To je već grubi radikalizam, a mi tim radikalizmom ulazimo u gubljenje vremena, u iracionalost i međusobno nerazumijevanje. Moje kolege i ja jednostavno nismo mogli govoriti jedno prije izbora, a poslije raditi drugo.

Vi ste u SDS ušli poslije rata, ako se ne varam.

Čavić: Početkom '98.

Učinili ste puno, što vam priznaju i predstavnici međunarodne zajednice, na zbacivanju bremena ratne politike i politike zločina za koju odgovornost snose upravo čelnici SDS-a. Ne mislite li da ste na ovim izborima platili danak pokušaju moderniziranja stranke i skidanja tog ratnog naslijeđa?

Čavić: Pa, moram biti iskren - jesam.

Posljednje dvije godine obavljanja funkcije predsjednika SDS-a su bile bitne godine, godine donošenja krupnih odluka, godine u kojima je trebao pobijediti razum. Ne kajem se ni zbog jedne svoje odluke jer su sve podržane od Glavnog odbora SDS-a. To je za mene pobjeda SDS-a i pobjeda razuma. Mi smo u nekim dijelovima ove zemlje imali deset puta više problema od svih stranaka zajedno. Bili smo izloženi takvim vrstama brutalnosti i nadam se da je taj period završen. Takođe se nadam da će SDS uskoro završiti proces razvijanja u jednu ozbiljnu, organizovanu, modernu, razumnju, evropsku narodnu partiju i sa svoje strane činim sve da se moje kolege i ja uskoro nađemo u asocijaciji srodnih političkih partija Evrope.

Jeste li ikada razmišljali o promjeni imena stranke, upravo zbog njene konotacije ratnog naslijeđa?

Čavić: Bilo je takvih razmišljanja pa čak i od ljudi koji su u SDS-u uvijek važili kao autoriteti iz nekog ranijeg vremena. Međutim, ja sam smatrao da je pogrešno stranku mijenjati promjenom imena. Ništa ne znači ako promijeniš ime, a ne politiku. Kad sam došao na čelo stranke, htio sam se fokusirati na promjenu politike. U posljednjih

Predsjednik Srpske demokratske stranke i odlazeći predsjednik Republike Srpske imao je vjerovatno najteži politički zadatak u čitavoj BiH: od "partije genocidnih manijaka" valjalo je napraviti stranku koja je postala relevantan politički partner predstavnicima međunarodne zajednice, te poželjni koalicioni partner skoro svim strankama u zemlji. Štafetu srpskog nacionalizma Dragan Čavić svjesno je prepustio Miloradu Dodiku i uglavnom zato su i SDS i on osobno poraženi na izborima.

preko noći mogu preokrenuti, što potvrđuje da je ova zemlja još uvijek nestabilna.

Kako ocjenjujete izborni trijumf SNSD-a i Milorada Dodika?

Čavić: Pobjedila su obećanja onima koji su glasali za puno emocija. Ta su obećanja došla kao melem na ranu, kao posljedica frustracija koje su negdje morale isplivati.

To ste znali i prije izbora, ali ipak niste igrali na tu kartu. Rekli ste mi, prije početka razgovora, da su Vas mnoge strane diplomate pitale zašto Vi niste išli sa jednom radikalnom, nacionalističkom retorikom koju je koristio upravo Dodik.

Čavić: Sve zavisi od prirode čovjeka i njegove politike. Kada sam na kongresu SDS-a izabran za predsjednika, ponudio sam svoju političku platformu koja je usvojena. Ja nemam pravo da mijenjam platformu koju je usvojio kongres SDS-a, a ta platforma je naša politika za buduće vrijeme i pretpostavlja nekoliko ključnih premisa. Jedna je da ovoj zemlji prije svega treba shvatanje da je BiH država, a da su entiteti dio te države. Između entiteta i države mora postojati odnos harmonije i ta harmo-

11 godina svijet se promijenio iz temelja, nevjerovatnom brzinom, i bilo bi idiotski da mi i dalje stagniramo.

Da li je ovim ishodom izbora takvo Vaše opredjeljenje ugroženo i uopšte sama Vaša pozicija čelnika stranke?

Čavić: Neki dan smo imali sjednicu Predsjedništva, imat ćemo i sjednicu Glavnog odbora, a insistirao sam da se do polovine decembra održi i Skupština stranke. Usvojit ćemo izvještaj i od njega će zavisiti podrška meni. Ako podrška bude izostala, doći će do izbora u stranci i birat će se novi predsjednik. Ali, osobe koje se kandiduju moraju da ponude političku platformu. Zadnji put smo to ponovili na sjednici: nema više kandidovanja za predsjednika već za politiku. Jer ta platforma postaje dokument stranke za vrijeme njegovog mandata. Mi smo definisali kao prioritet pristupanje evroatlantskim integracijama, dali smo svoj doprinos tome, ispoštovali dio naše političke platforme i pokazali principijelnost.

Mnogo je iznenadila činjenica da ste Vi tokom ovih izbora postupili u maniru državnika dok je Dodik prijetio referendumom i otcjepljenjem RS-a od BiH.

Čavić: Uvijek sam govorio: "Ne tražimo preko hljeba pogače." Lako je ljude zavesti. Dejtonski sporazum je dokument koji je odredio mir u ovoj zemlji i najveću glupost koju bi Srbi mogli uraditi je raskidanje tog sporazuma, a on fino kaže da nijedan entitet nema definisano pravo na raspisivanje referenduma. Mnogi ljudi glasaju inercijom. Većina ne zna da je referendum u Crnoj Gori zapravo proizašao iz Ustavne povelje Državne zajednice SCG-a. Ustavnom poveljom, kojom je konstituisana ta zajednica, regulisano je pravo na referendum. I na kraju krajeva, taj je referendum realizovan u saradnji s Evropskom unijom, uz veliku podršku Kontakt grupe i ključnih članica Savjeta bezbjednosti UN-a. Mnogi su se povodili za tim, ne znajući suštinu, a onda su vidjeli i statut Kosova. Mogućnost da Kosovo postane nezavisna država je takođe uticala na emocije nekih ljudi: "Zašto bi samo mi bili isključeni iz tog prava?!" Naravno, sve je to dalo materijala za političku manipulaciju.

Je li Vam ikada palo na pamet da i Vi to iskoristite?

Čavić: Nikada. Nekoliko puta sam rekao na javnim skupovima: "Ja nisam došao ovdje da vas zavedim već da vas vodim." Dejtonski mirovni sporazum je garancija postojanja Republike Srpske, nemojmo praviti grešku kakvu je napravio Denkaš. Ne živimo u iluzijama. Kiparski rat je završen prije 35 godina, vođena je takva politika sve dok Ankari nije ponuđeno:

"Izvolite, birajte: hoćete li Bruxelles? Ako hoćete Bruxelles i status kandidata, morate priznati Nikoziju. Trideset pet godina zablude Denkaš i kiparskih Turaka je dovelo samo do toga da je turski dio Kipra nerazvijeniji i ekonomski survan u odnosu na grčki. Jedan je u Evropskoj uniji, a drugi u izolaciji. Govorim o kontekstu. U finalu su kiparski Grci rekli: "Uredu, 35 godina vi nama ne date je te pozitivan odgovor, a sad vam mi diktiramo uslove."

Čini se da je došlo do nacionalne radikalizacije koja se može porediti sa onom iz '96. Kako vidite izlaz iz tog stanja, a zanima me i Vaša kratka analiza ovdašnjih nacionalnih politika?

Čavić: Prvo, ne bih uopšte upoređivao retoriku iz '96. sa retorikom iz 2006. - nisu isti ljudi. Imam osjećaj da su se ljudi umjesto bavljenja politikom počeli igrati politikom, a igranje politikom je igranje i sa narodom i sa sudbinom i sa budućnošću i sadašnjošću. Jednostavno, igra ne vodi ničemu. Tako bih ja obilježio izbore 2006.: poigrali su se sa politikom, sa narodima i svako je dobio pripadajući broj glasova jer je narod povjerovao. Vrijeme koje dolazi će očigledno biti vrijeme kada će ti isti koji su dali masovnu podršku biti razočarani ljudima koje su podržali na temelju onoga što su im obećavali. Retorika jest bila dosta gadna i teška, ali realno - život prolazi kao brzi voz i vrlo brzo će prestrojiti političke strukture u BiH. Sa stanovišta nacionalnih politika u ovoj zemlji, vidim nekoliko rješenja problema koji će se brzo manifestovati. Lično mislim da su najveći problem u ovom smislu predstavnici hrvatske politike. Kad kažem hrvatske, mislim na onu izvorno manifestovanu preko stranaka koje imaju taj certifikat. Izgleda da smo i ja i moja stranka izgubili taj, kako ga ja zovem, "nacionalni certifikat 2006". Drugi su dobili te certifikate, što je pomalo neobično u odnosu na njihove proklamovane politike. Mislim da će najveći problem biti sa pozicioniranjem Hrvata.

Zašto?

Čavić: Zato što odavno postoje problemi kod Hrvata i njihove percepcije da su narod koji je na repu događaja i čija je, kako oni to kažu, jednakopravnost ugrožena. Mi smo imali raspravu u toku priče o promjenama Ustava i njihova teza da su neravnopravni u Ustavu BiH nije tačna, jer je Dejtonski mirovni sporazum upravo konstituisao ravnopravnost svih. Nije govorio o brojevima, već je regulisao da se izvršnoj vlasti, Savjetu ministara, paritetno utvrđuje broj ministara za sve tri nacije, prema popisu ili nekom numeričkom stanju nacije. Tako da uvijek imamo 1/3 Srba, 1/3 Hrvata, 1/3 Bošnjaka. U rukovođenju svim ključnim institucijama - oba doma Parlamenta, Savjet ministara, Predsjedništvo - ponovo imamo paritet na principu 1:1. Ne postoji nijedna oblast, osim tog famoznog entitetskog glasanja, gdje Hrvati direktno trpe posljedice svoje brojnosti, odnosno malog broja njih kao birača. Sve ostale ustavne odredbe koje određuju poziciju Hrvata su na bazi jednakopravnosti. Dakle, nije tu njihov problem. Njihov problem leži u Dejtonskom sporazumu, u onom dijelu kojim je uspostavljena federacija i napravljeno praktično deset kantona od kojih su dva mješovita, a osam nacionalnih. Hrvati će koristiti ovu priliku zbog izbora Komšića koji po njima nema taj "hrvatski certifikat 2006" da kažu: "Evo, vidite, hrvatski član Predsjedništva nije izabran glasovima Hrvata nego Bošnjaka." Kad bi se te činjenice posmatrale iz perspektive jednog normalnog poretka, u kojem istina živi među glasačima, čovjek bi trebao da se ponosi kad bude izabran glasovima sva tri konstitutivna naroda podjednako ili čak i većinom glasova naroda kojem ne pripada. Nažalost, ne postoji ta politička certifikacija i realnost u kojoj živimo morat će tražiti modus kako to uvesti u normalne vode, da ljudi ne doživljavaju protivnikom svakoga, čak i onog koji je etnički njihov, ali nije politički njihov. To će vjerovatno biti problem zbog kojeg će hrvatski predstavnici vrlo radikalno pristupiti novom Ustavu. Čak se bojim šta se može desiti u HDZ-u: gospodin Čović je u svemu ovome bio najodmjereniji i najrealniji, shvatajući stanje ove zemlje u kojoj se stvari mogu mijenjati postupno, a ne preko noći. Možete izvesti revoluciju, ali revolucija jede svoju djecu. Evolutivno, stvari se mogu mijenjati u nekom procesu da jednog dana svi doživljavaju ovu zemlju kao svoju. Sad je tako da ovu zemlju kao apsolutno svoju doživljavaju samo Bošnjaci. Mišljenje je da nemaju alternativa, a da za Srbe i Hrvate

postoji alternativa. Ja ne želim tu alternativu jer se uglavnom završi sa zavežljajem na ramenu. Želim da ovdje nađemo rješenje. U protekle četiri godine moja funkcija je bila u tom političkom smjeru, što je naravno naišlo na razumijevanje velikog broja ljudi, ali između ostalih razloga treba i tu tražiti razlog zbog čega sam ja lično i moja stranka doživjeli na neki način izborni poraz. Mi smo ipak druga politička snaga u RS-u, relevantna, i dalje smo snaga u Parlamentu BiH. Ovaj put smo izašli, na našu nesreću, u najgorim okolnostima na izbore u kantonima. Dobro. Ne staje voz. Društvo je demokratsko kad u njemu postaje vlast opozicija. Onog trenutka kad ne bude opozicije, društvo će biti u bezizlaznoj situaciji. Kad je u

pitanju hrvatska politička scena, mislim da će biti jako puno problema, posebno zbog upletenosti kardinala Puljića. Izjave koje su se čule ovih dana krajnje su radikalne poput one kada je kardinal Puljić samo dosipao ulje na vatru i doprinio radikalizaciji, što uopšte nije dobro, jer će ljudi doći sa veoma radikalnim stavovima na neke pregovore. Tog trenutka će se svi razići jer će čuti još radikalnije odgovore i taj će radikalizam eskalirati u jedan raspad sistema koji može dugo da traje, a to ne valja.

Bošnjačka politika?

Čavić: Prvo ću reći nešto što nije uobičajeno i može biti pogrešno shvaćeno. Mislim da je jedina ozbiljna multietnička stranka, koja to stvarno želi da bude, SDP Zlatka Lagumdžije. To potvrđuje i svojim ljudima koji su izabrani i u Parlament RS-a i u Parlament BiH i u kandidaturama

koje su imali i u svojim izbornim pobjedama i izbornim porazima. To opet pokazuje da praktikuje multietničnost kao princip organizacije svoje stranke, za razliku od svih drugih koji sebe proglašavaju multietničkim, a oni su ustvari samo multietnički dekorisani - SDA i Stranka za BiH uhvate 2-3 Srbina pa ih ubace, ovdje u RS-u PDP i SNSD uhvate po 2, 3, 5 Bošnjaka i Hrvata i onda kažu: "Mi smo multietnički." To je šarena laža. Statistički, taj red prisutnosti se broji na petoj nuli od zareza na decimalnom broju. Mislim da Lagumdžija tu svoju politiku iskrene multietičnosti plaća svojim rezultatima, jer njega bošnjačko biračko tijelo nikako ne može da doživi kao izvornog Bošnjaka, zbog čega ne može da dobije zamah i onu dramatičnu, potrebnu podršku, da se jednog trenutka nametne kao politička opcija koja ima najveći broj mandata u Parlamentu, da ona bude ključni kreator politike i da izgrađuje koalicije, odnose, određuje percepciju

Dragan Čavić

za buduće vrijeme. Kad je u pitanju Stranka za BiH, ona je talac njenog lidera Harisa Silajdžića. Imao sam prilike da razgovaram sa ljudima iz SBiH, neće mi zamjeriti, sa Silajdžićem nisam nikada razgovarao. On se ponaša kao politički paun. Razgovarao sam sa dosta drugih - Safetom Halilovićem, Berizom Belkićem, Gavrilom Grahovcem, Mustafom Pamukom, Azrom Hadžiahmetović... to su uvijek bili vrlo korektni razgovori. Bez obzira na sve, ja znam kakav je kod većine Bošnjaka doživljaj čovjeka iz SDS-a. Sve razumijem i znam. Hoće da se onesvijeste kad vide nekoga. To je trajalo godinama, ali su se okolnosti promijenile. Imao sam dosta prilika da razgovaram sa predstavnicima svih bošnjačkih partija u BiH. Moj utisak je da su oni taoci Harisa Silajdžića. Možda se varam. Najveći problem političke scene BiH je što on predstavlja posljednjeg mohikanca ratnog političkog tima svih poslanika naroda ovdje u BiH.

Sa Vama se vjerovatno slaže i Milorad Dodik, ali učinio je sve svojom posljednjom kampanjom da upravo Silajdžiću digne rejting u bošnjačkom glasačkom tijelu?

Čavić: Mislim da je to jednostavno matematika. Znači da je to programirana, sofisticirana igranka. Ja bih prije rekao da je to igranka koja je poslužila kao dobar osnov Silajdžiću koji je to vješto iskoristio. Dodik je to govorio zbog svog biračkog tijela, nije on lud za Silajdžićem, ja znam kako on funkcioniše. Ali Silajdžić je to iskoristio da napravi političku priču. Ustvari, ta politička priča se svela na to - "ja ću tebi", a Dodik je govorio "ja ću tebi". Tako se dizala tenzija. Ljudi se, naravno, na to zalijepe. To je ono što sam rekao: "manipulacija - frustracija". Gospodin Silajdžić se u svom mentalnom sklopu nije odmakao od '92., '93., '94., '95. Mislim da ta njegova nadanja da će se sa mjesta člana Predsjedništva BiH vratiti na međunarodnu poziciju na retorici kuku-lele, jer on je ustvari, da parafraziram, retoriku u ratu svodio na kuku-lele, 11-12 godina potpuno ne piju vode. On ima neke svoje ograde koje ne može da prevaziđe, ne može da shvati okolnosti ili može, ali pokušava da se nametne kao faktor. Ta njegova samozaljubljenost bit će jako, jako teška za funkcionisanje Predsjedništva. Posebno će biti teška u periodima kada on bude predsjedavao Presjedništvom, jer će tek tada nastati prava tenzija unutar Predsjedništva. Iskreno da kažem, ne vidim kako će to Predsjedništvo raditi. Znajuci konstelaciju ljudi koji ulaze tamo, mislim da će biti vrlo, vrlo teško i da će odatle da izviru mnoge frustracije svi, od Parlamenta do Savjeta ministara.

Slažete li se sa ocjenom da se događaju dva vrlo zanimljiva procesa: jedan je da Srpska pravoslavna crkva nije nikada imala manje otvorenog upliva i uticaja na politiku, a sa druge strane da Islamska zajednica nikada nije imala više uticaja nego na ovim izborima?

Čavić: Uzrok je u tome što je organizacija Katoličke crkve i Islamske vjerske zajednice u BiH prilično centralizovana, imaju svog šefa. Srpska pravoslavna crkva među pet episkopa nema šefa. Na području svake eparhije episkop upravlja, čak ni patrijarh ne može da se upetlja u

njegovu politiku kada je izabran na svom području. Naše vladike se razlikuju međusobno po percepciji, za razliku od nekih ranijih godina. Vladike su imale slične probleme po osnovu raznih pitanja. Vi mora da živite u iluziji da nije bilo uplitanja vladika u politiku. Ja znam koje su se debelo umiješale u politiku i ishod izbora ovdje među Srbima u RS-u, ali to ću zadržati za sebe.

Govorite o strani Milorada Dodika?

Čavić: Da!

On je juče u Sarajevu govorio o tome da je na ovim izborima porazio SDS i Srpsku pravoslavnu crkvu, da je išao na predizborne skupove, da je zaticao plakate gdje građane pozivaju SDS i Srpska pravoslavna crkva.

Čavić: To nije tačno. To je taj dvostruki standard. Mi nismo koristili crkvu za provođenje izborne kampanje, niti je Srpska pravoslavna crkva pozivala ikoga. To znam. Međutim, znam da su ispod žita dvojica episkopa vrlo vrijedno radila na tome da obezbijede podršku SNSD-u, posebno vladika Grigorije, da budem potpuno iskren. Njegova želja je bila da dobije aerodrom. Vlada je izdvojila milion maraka iz dobiti Hidroelektrane Višegrad za izgradnju aerodroma u Trebinju. Vladika Grigorije je očigledno na temelju tog obećanja bio jako jasno izražen kada je u pitanju odnos prema onima koji treba da glasaju. Između ostalog, u Hercegovini i tu vidim razlog. Ono što je za mene interesantno: prije par godina je gospodin Dodik znao kakvim imenima je nazivao tog istog vladiku. Danas je on jedan od njegovih promotera. Izgleda da trebaš biti bezbožnik i udarati po vladikama da bi te oni ozbiljno razumjeli, posebno po nekim. Ne mislim da to ide na dobro, ali da ne živite u iluzijama - to se događalo.

A kako gledate na Islamsku zajednicu? Mislim da je nepobitna činjenica da se Islamska zajednica ovaj put možda i najdrastičnije uplela u izbore?

Čavić: Pozicija reisul-uleme, takva kakva jest u Islamskoj vjerskoj zajednici, centralna je i oko njega se sve vrti. Dakle, vertikalnom organizacijom Islamske vjerske zajednice može da se utiče na nižerangirane vjerske službenike, a oni opet na narod. Reisul-ulema je očigledno jedan sposoban čovjek. Znam da ga jako interesuje politika, kao što ga interesuje vjera, i to je, opet sa stanovišta jednog društva koje treba da bude sekularno, veliki problem. Miješanje vjerskih zajednica i najviših vjerskih poglavara u BiH u politiku je krajnje opasna stvar za ovu zemlju. Uvijek je bilo tako. Kako god me ko shvatio: gajim poštovanje prema svakom čovjeku koji predstavlja religiju, bilo da je ona pravoslavna, katolička ili islamska, ali ne dozvoljavam da mi se bilo ko od njih miješa u posao. To je možda malo neprimjereno okolnostima i ambijentu u kojem živimo, ali radim to ne na brutalan već na kulturn način, naglašavajući da između vlasti i vjerskih lidera treba da postoji jasna definicija ko je za šta nadležan i ne treba da se miješamo jedni drugima u posao.

EU je razočarana novim članicama

Radikalne i diletantske vlade koje ne žele reforme

Kad je 1. maja 2004. godine odjeknuo europski "big bang" i u članstvo Europske Unije ušlo novih deset članica, od toga osam iz bivše istočne Europe, fanfare su odjekivale dajući do znanja da je ispunjen ideal začetnika ideje ujedinjene Europe, Roberta Schumana i Jeana Moneta. Tadašnji predsjednik Europske komisije Romano Prodi fizički je rušio granicu između dvije Gorice na talijansko-slovenskoj granici simbolično označavajući da je željezna zavjesa konačno pala. Europa je prigrlila istočne susjede i svijet je postao drukčiji.

No, Bruxelles, pritisnut imperativom da se proširenje jednostavno mora dogoditi nije uzео o obzir iskustva Njemačke nakon što je ujedinjenjem vratila istočne pokrajine: prvotni je entuzijazam ubrzo splasnio pred grubim suočavanjem s novim pravilima igre koja uključuju nestanak ranije neupitne socijalne sigurnosti, restrukturiranje gospodarstva što odnosi stara radna mjesta, a to sve vodi jačanju rubnih, radikalnih stranaka na lijevoj i desnoj strani političkog spektra.

Taj proces nije uspjela zaustaviti ni njemačka središnja vlada koja je u istočne pokrajine ulila velika sredstva. U bivšim komunističkim zemljama javnost je strpljivo prihvaćala reforme koje su bile nužne za ulazak u članstvo EU, jer je to bio cilj svih ciljeva, da bi samo dvije godine od ulaska došlo do ozbiljne političke nestabilnosti koja, potraje li, prijete i sadašnjim pozitivnim gospodarskim trendovima. Financijski analitičari idu tako daleko da govore o mogućem ponavljanju poznate Azijske krize iz 1997. godine, ovaj put u Srednjoj Europi.

Prvi znakovi nezadovoljstva ponašanjem novih članica iz bivšeg komunističkog lagera pojavili su se već godinu dana nakon ulaska u članstvo. Bizaran je primjer bio snažna reakcija nizozemskih medija nakon natjecanja za najbolju pjesmu Eurovizije 2005. godine: promatrači su uvidjeli kako nove članice EU daju bodove jedne drugima ne obazirući se na kvalitetu nego prema preferencijama i simpatijama. To je zabezegnulo zapad. Slično se ponašanje već tada moglo doživjeti i na političkim sastancima gdje su se istočnjaci međusobno podržavali i ulazili u stalne sporove sa "starim članicama" o pitanjima otvaranja tržišta rada ili o subvencijama.

Sjena u srcu Europe

Istok je, dakle, pomalo postajao problem koji je ove godine eksplodirao u punoj snazi kad je u Mađarskoj izbila pobuna građana protiv vlade. O problemu Europske unije s novim članicama zaredali su se tekstovi u utjecajnim europskim no-

vinama. Financial Times donio je veliki tekst pod naslovom "Bolesnik nove Europe: zašto je umor od reformi zahvatio istok", a tjednik The Economist objavio je članak "Sjene u srcu Europe".

Dogodio se zapravo povijesni obrat. Dok su sedamdesetih i osamdesetih godina prošlog stoljeća zapadnu Europu zabrinjavali uspjesi komunističkih stranaka u svom dvorištu, sada zapadne prijestolnice brine jačanje nacionalističkih i radikalnih stranaka u zemljama bivšeg komunističkog lagera koje dovode u pitanje predanost demokraciji i tržišnoj ekonomiji. U Bruxellesu gotovo da plaču za starim, reformiranim komunistima. U Poljskoj, Češkoj, Slovačkoj, Mađarskoj, pa i Sloveniji, vidljiv je trend silaska reformističkih, najčešće bivših komunističkih stranaka - koje su provele neophodne korake za ulazak u EU - i dolazak novih, radikalnih nacionalističkih koje EU doživljavaju samoposluživanjem iz kojeg uzimaju ono što im se sviđa i ne smatraju se obveznim ispuniti sve obveze, tumačeći to "nacionalnim interesom". Posljedica je toga da nove članice zasad imaju dobar gospodarski rast (kao rezultat pristupa bogatim fondovima EU), ali sve opasniju

političku nestabilnost.

Poljsku su do ulaska u EU vodili socijaldemokrati u koaliciji sa seljačkom strankom koja je ishodila ostavku premijera Leszeka Millera odmah po ulasku u EU. Na njegovo mjesto došao je tehokrat Marek Belka i izgubio izbore, a s mjesta predsjednika sišao je i bivši komunist Aleksander Kwasniewski.

Tako su braća blizanci Jaroslaw i Lech Kaczynski preuzeli sve poluge vlasti, ušli u koaliciju s krajnjim radikalnim strankama desnice i uživaju potporu kontroverznog svećenika Tadeusza Rydzika, protiv čijeg se medijskog rada pobunio i sam Vatikan, ali bez uspjeha. Braća Kaczynski krenuli su u križarski rat protiv bivših komunista, pozivaju na povratak smrtnih kazne, odbijaju suradnju s Njemačkom i Francuskom, zahlađuju odnose s Rusijom, nude političke položaje kao na tržnici samo da sačuvaju vlast. Bruxelles, ali i Vijeće Europe, otvoreno su izrazili nezadovoljstvo njihovom politikom, no oni se zbog toga nisu previše zabrinuli nego smišljaju kako organizirati euroskeptičnu frakciju u Europskom parlamentu.

Poljaci se bave prošlošću

Dok se vlada bavi progonom bivših komunista i tajnim službama, čini ozbiljne propuste u apliciranju za sredstva iz europskih fondova, toliko vitalnih za nastavak poljskog razvoja. O kolikom je propustu riječ govori podatak da je za

Poljsku u proračunu EU od 2007. do 2013. predviđeno 60 milijardi eura.

U Češkoj je gotovo cijelu godinu blokirana izvršna vlast. Nakon što su socijaldemokrati, uz snažnu podršku tadašnjeg karizmatičnog predsjednika Vaclava Havela, proveli reforme i uveli zemlju u EU, na predsjedničkim izborima pobijedio je ne euroskeptik, nego protivnik EU Vaclav Klaus. Njegov glasnogovornik je na svom imanju istaknuo natpis: "Ovdje prestaje EU".

Nakon toga zemlja je doživjela snažnu podjelu jer socijaldemokratima veliku štetu nanosi niz skandala njihovih čelnika nakon što je Vladimir Špidla postao europski povjerenik pa je na ovogodišnjim izborima pobijedila desnica, ipak nedovoljno da formira čvrstu vladu. Tako u Pragu ni danas nema izvršne vlasti. Zaustavljena je reforma javne uprave, zdravstvenog i penzijskog sistema. Kolaps koji im zbog toga prijeti mogao bi izazvati ogromne štete te dugoročno uzdrmati ekonomsku stabilnost zemlje.

Slovačka je poseban primjer. Nakon što je 1998. godine Mikulas Dzurinda s vlasti skinuo Vladimira Mečiara, radikala i nacionalista, bivšeg boksača koji nije držao do demokratskih standarda, uslijedio je niz brzo provedenih reformi koje su zemlju dovele i u NATO i EU, ali vladu učinile nepopularnom pa je ove godine na izborima pobijedio lijevi populist Robert Fico i njegova stranka Smer. Za formiranje vlade trebao je koaliciju u koju je, na opće iznenađenje, pozvao upravo Mečiara i nacionaliste. Fico je u predizbornoj kampanji navodio kako će ukinuti dio reformi koje je provela Dzurindina vlada, uključujući i jedinstvenu poreznu stopu koja je Slovačku učinila obećanom zemljom za investicije, posebno automobilske industrije. Ulagачi su već pokazali zabrinutost zbog tih najava, a socijalistička frakcija u Europskom parlamentu je najavila isključenje Smera iz svojih redova zbog koalicije s Mečiarom.

U Mađarskoj je na vlasti ostala, prvi put od pada komunizma, socijalistička stranka koja je uvela zemlju u EU, ali s

novim liderom. Laszlo Kovacs, bivši čelnik, povukao se u bruxelleske europovjereničke urede, a stranku je prepustio mladom i uspješnom biznismenu Ferencu Gyurcsanyju.

Slovenija kao svijetli primjer

On je, pak, izjavom kako su lagali o privrednom stanju u zemlji da pobijede na izborima, izazvao najveću javnu pobunu u proteklih pedeset godina i nalazi se u ozbiljnim problemima. Ulje na vatru dolila je kasnija najava ministrice lokalne vlasti Monike Lamperth da će onemogućiti financiranje lokalnim jedinicama vlasti u kojima je opozicija pobijedila na nedavnim izborima. Zemlja je pritisnuta velikim deficitom, o uvođenju eura ne može se ni sanjati u ovom desetljeću, prijeti opasnost devalvacije forinte, politička je situacija krhka, a javnost nezadovoljna. Zabrinutost jača i ponašanje opozicije koja ne nudi rješenja za ovu situaciju već se nadmeće u populizmu uz jačanje nacionalizma.

Jedini svijetli primjer među srednjoeuropskim zemljama je Slovenija, koja će 1. januara iduće godine uvesti euro, uspješno provodi odredbe ekonomske politike, ali u kojoj je također, nakon odlaska karizmatičnih Milana Kučana i Janeza Drnovškega, tehnokrat Anton Rop izgubio izbore i prepustio premijersko mjesto Janezu Janši. No, i on ima svoje radikale u liku predsjednika Pučke stranke Janeza Podobnika koji političku platformu gradi na nacionalističkom zagovaranju sukoba s Hrvatskom i traženju cjelovitog Piranskog zaljeva. Nije puno bolji ni vječni ministar vanjskih poslova Dimitrij Rupel koji je duboko zagazio u desne vode.

U tim okolnostima, zaključuje The Economist, "tužna je istina da ni jedna bivša komunistička zemlja nije u potpunosti provela reformu javne administracije". No napisi su samo vrh ledene sante zabrinutosti koja postoji u institucijama EU i glavnim gradovima "starih članica" za stabilnost demokratskih sustava i očuvanje dobrih standarda u istočnim članicama. Ta bi zabrinutost, ako se stanje na istoku ne popravi, mogla naškoditi procesu unutarnje stabilizacije EU, ali i nastavku širenja na zemlje zapadnog Balkana.

EU prijeti uvođenjem viza Amerikancima

Odbijanje Washingtona da ukine vize za državljane deset zemalja članice EU i devet novih (osim Slovenije) i Grčke "nije shvatljivo niti je više prihvatljivo", napisao je u pismu američkim vlastima potpredsjednik Evropske komisije Franco Frattini. Ministri unutrašnjih poslova EU 25 razmatraju stoga prijedlog da se Amerikance kazni uvođenjem viza za putovanja u EU.

Za početak, vize bi se uvele samo za osobe koje putuju s diplomatskim i službenim putovnicama, pa obični građani ne bi ispaštali.

"Shvatamo vašu zabrinutost za sigurnost, no, ona se ne može odnositi na zemlje u čije se pridržavanje evropskog zakonodavstva ne može sumnjati", istaknuo je Frattini u pismu Amerikancima.

Njegov je glasnogovornik dodao da će EK predložiti vremenski rok za uvođenje viza tek kada čuje prijedloge ministara "jer je za takav ozbiljan korak važna saglasnost zemalja članica".

Konkretan prijedlog najavljen je za decembar, čime se Washingtonu daje dovoljno vremena da ukine vize za Evropljane.

Zloslutni metak

U čitavoj toj priči običnom čovjeku se postavlja pitanje *faktičke nemoći Predsjedništva SFR Jugoslavije naspram ponašanja rukovodstva jedne republike.*

Dizdarević: Da.

Šta je vaša pozicija? Vi upozoravate, vi tražite, vi zahtijevate...

Dizdarević: Mi upozoravamo, mi tražimo.

A Milošević djeluje.

Dizdarević: Mi upozoravamo, kao što ste rekli, a ustvari on radi ono što je radio. To je, kako da kažem, proizvod jednog stanja koje je nastalo u Jugoslaviji, jer mi smo već jedan duži period vremena bili u krizi. Kriza nije bila samo ekonomska, kriza je bila opšta, jer je bila kriza jedinstva u Jugoslaviji. To je bila kriza ne samo političkog jedinstva, nego je to postajala kriza državnog jedinstva. Mi, naravno, nismo bili spremni u Predsjedništvu da posegnemo za krajnjom mjerom, jer je Predsjedništvo jedino imalo ustavno pravo da pro-

Raif Dizdarević, penzioner, bivši ministar spoljnih poslova i bivši član i predsjednik predsjedništva bivše Jugoslavije: "Istorija će dati ocjenu u kojoj mjeri je raspad Jugoslavije počeo upravo događajima na Kosovu, i oko Kosova, zbog toga što su se tamo odigrali prvi veliki unutarnji potresi u zemlji i što su se mnoge različite i sukobljene političke tendencije i konverznog odnosa spram Jugoslavije u tim godinama splele oko Kosova. Stanje u toj pokrajini je korišćeno da se raspaljuje velikosrpski nacionalizam i njegove pretenzije, a stanjem na Kosovu su se koristili, i to obilato, i svi drugi nacionalizmi u Jugoslaviji"

glašava vanredno stanje i upotrebljava vojsku. Mi na to nismo bili spremni, jer to bi bilo, po našim shvatanjima povratak nazad. Mi smo i inače za vanredno stanje konstatovali da činimo nešto što ne želimo, a moramo, da su, ustvari, posljedice proglašenja vanrednog stanja veliki korak nazad, a nikakav korak naprijed. To je mjera koja se poduzima iz nužde i koja suspenduje ili anulira mnogo toga što je inače bio napredak. Mi smo tri ili četiri puta u toku februarske krize upozoravali da možemo doći u situaciju da moramo proglasiti vanredno stanje, da je Predsjedništvo države spremno da to učini ako je to jedini put da zaustavimo tragediju, ali

da moramo znati da je to nešto što je smjerokaz nazad a ne naprijed i da moramo činiti svi sve da do toga ne dođe. Nažalost, nije se činilo.

MILIONSKI MITING I MILOŠEVIĆEVO PSIHIČKO STANJE

Jedno pitanje vezano za miting in Beogradu. Prva reakcija je bila povodom mitinga u Ljubljani koji je održan u Cankarjevom domu. Tada dolazi do jedne izuzetno dobro organizirane kampanje u Beogradu, i u čitavoj Srbiji, kampanje reakcija na taj miting. Televizija to iznenada prenosi, iznenada narod tu počinje da izlazi na ulice, javno se organizira, organizira se gledanje skupa u Cankarjevom domu u Ljubljani i te TV emisije negdje oko jedanaest uveče, čini mi se. To svjedoči, takođe, o jednoj dosta dobroj organizaciji dizanja temperature.

Dizdarević: Ja sam vam rekao da su se sukobila dva prilaza i dva načina djelovanja poslije proglašenja vanrednog stanja i da su u Srbiji počeli mitinzi protiv ostavki. Pomenuli ste taj miting u Cankarjevom domu i organizovano gledanje tog mitinga u Studentskom gradu i u noćnim smjenama nekih fabrika i, kao reakcija toga, miting u Studentskom gradu, dolazak radnika iz fabrika na taj miting i seljenje tog mitinga pred Skupštinu Jugoslavije, a onda ujutru dovođenje radnika iz svih beogradskih fabrika na taj miting, koji je negdje do podne narastao na milionsku masu.

Vi u svojoj knjizi pominjete podatak da su čak po fabrikama postojali tajni komiteti za mitinge, ne znam

kako su se oni tačno zvali.

Dizdarević: Mi smo uvijek u sukobima sa rukovodstvom Srbije imali taj problem prijetnje da će izvoditi radnike i građane na demonstracije, da bi demonstracijama vršili pritisak na odluke partijskih i državnih organa. Mene je savezni sekretar za narodnu odbranu, Veljko Kadrijević, još ranije obavijestio da oni imaju informacije da u svim značajnim beogradskim preduzećima postoje komiteti za organizovanje i izvođenje zaposlenih na ulične proteste kad to zatreba. I to je bila neka, kako da kažem, ilegalna organizacija. Na čelu

beogradskog komiteta, koji je organizovao te komite- te po preduzećima i koji im je davao signale kad treba da krenu radnici na demonstracije u Beogradu, je bio tadašnji sekretar Gradske konferencije Socijalističkog saveza, Zoran Todorović Kundak.

On je kasnije likvidiran.

Dizdarević: Kasnije je likvidiran. Inače je bio veliki miljenik porodice Milošević, Slobodana i Mirjane Marković - Milošević. Tako je bilo i u ovom slučaju, izvedeni su radnici. Ja sam u toku noći primao informacije o velikom mitingu u Studentskom gradu, o tome da se masa seli pred Skupštinu. Zvao sam Petra Gračanina, a on me varao govoreći da oni ne idu pred Skupštinu nego da idu na Ušće, van Beograda, što nije tačno. Mi smo u osam i trideset ujutro već imali jednu užarenu situaciju na tom mitingu, stalno se masa uvećavala. Imali smo sjednicu Predsjedništva, na kojoj smo bili od rukovodstva Srbije, po ko zna koji put, dovedeni pred svršen čin. Tražili da na miting ide Slobodan Milošević i da oni gase vatru koju su zapalili, te da na mitingu on govori, jer ga traži masa i da smiruje atmosferu. Kod mene su tražili prijem upravo tog jutra, poslije te sjednice Predsjedništva, Borisav Jović i Petar Gračanin i ja sam im prenio taj stav Predsjedništva SFRJ. Doslovno su mi odgovorili da Slobodan Milošević nije psihički u stanju da izađe pred tu masu. Nikolu Ljubičića smo

zadužili da prenese naše stavove rukovodstvu Srbije i kad smo se našli u podne da razmotrimo zahtjev da ja idem na miting, Ljubičić nam je rekao da su i njemu iz rukovodstva Srbije saopštili da Milošević nije psihički u stanju da izađe pred tu masu.

Vi ste morali izaći pred milion ljudi, i ako mene sjećanje ne vara, vi ste govor pisali u automobilu, negdje od zgrade Predsjedništva SFRJ do zgrade Skupštine Jugoslavije.

Dizdarević: Ustvari, u toku noći u Studentskom gradu su tražili da dođu da govore Dizdarević, Šuvar i Milošević, a onda se to svelo na Miloševića i mi smo reagovali ovako kao što sam rekao. Kad su bili Jović i Gračanin kod mene, to je bilo negdje između deset i jedanaest, oni uopšte nisu pomenuli da postoji zahtjev da ja idem govoriti na mitingu. Ja sam primao američkog ambasadora negdje u podne u oproštajnu posjetu. I dok je trajala ta posjeta došla je delegacija mitinga da upozna Predsjedništvo sa zahtjevima mitinga, a ne da traži da ja idem na miting. I ta delegacija se dosta korektno ponašala. Kada im je saopšteno da ja ne mogu da ih primim jer imam stranu posjetu, u delegaciji je bio taj Kundak, koji je rekao da se oni, ako ja ne prekinem tu posjetu i ne primim delegaciju, vraćaju na miting i da će kazati mitingu da nisam htio da ih primim. Svi ostali članovi delegacije su bili razumniji i primio

HomeAmerica
mortgage, inc.

We will help you achieve the American Dream...
Home Ownership!

Erol Jaganjac
Mortgage Consultant
Office: 678-533-1610
Fax: 770-682-6643
Mobile/VM: 770-314-6280
950 Grayson Hwy. Lawrenceville, GA.
E-mail: erol@homeamericamortgage.com

Apply Online at www.homeamericamortgage.com

ih je Dolanc. I kad sam ja završio posjetu, Dolanc mi je telefonirao da je delegacija tu, da bi željeli da me bar vide da bi mogli da kažu da su bili i kod mene. Tad sam se sreo sa delegacijom kod Dolanca i tada su počeli telefoni iz Skupštine, iz organizacionog odbora mitinga. Mene su zvali i tražili, rekli mi da masa izvikuje da dođem na miting, da govorim. Ja nisam htio da dam odmah odgovor, nego sam sazvao prisutne članove Predsjedništva. Međutim, mi smo tada bili u jednoj krajnje teškoj dilemi. Naime, mene je obavijestio ministar unutrašnjih poslova Dobrosav Čulafić, neposredno prije nego što ću primiti američkog ambasadora, da je užarenost maksimalna, da se gubi kontrola nad mitingom i ono što me najviše uznemirilo, rekao je slijedeće: "Mi ne raspolažemo snagama bezbjednosti koje mogu očuvati mir u Beogradu ako dođe do proloma stihije.

Zašto se raspala Titova Jugoslavija? Zašto je država koja je bila priznata i na Istoku i na Zapadu i koja je predvodila Pokret nesvrstanih nestala u najkrvavijem sukobu na tlu Evrope nakon Drugog svjetskog rata? Radio Slobodna Evropa pružio je priliku onima koji su među posljednjim vodili državu da svjedoče o njenoj propasti. Svoja sjećanja u TV seriji "Svjedoci raspada" kazuju Stjepan Mesić, Alija Izetbegović, Milan Kučan, Kiro Gligorov, Borisav Jović, Raif Dizdarević, Vasil Tupurkovski, Stipe Šušvar, Bogić Bogičević, Milo Đukanović i drugi učesnici dramatičnih događaja koji su doveli do raspada Jugoslavije.

Znate, neka neko baci jednu petardu u tu masu, doći će do proloma stihije; neka krene petsto ljudi sa mitinga Beogradom, to će začas narasti na deset hiljada, i ko zna koliko. Lupaće se, rušiće se po Beogradu. Nama ostaje da upotrijebimo silu." Ja sam tada, na konsultaciji, članovima Predsjedništva rekao: "Milionski miting traži da ja dođem, mi to moramo respektovati. Drugo, u izboru da li upotrijebiti silu ako dođe do proloma stihije ili ići na miting, pokušati smiriti situaciju, ja nikada neću biti za upotrebu sile, jer jedino mi onda moramo donijeti odluku, na nas će se prevaliti ta odgovornost. Ja na to nisam spreman, a ja idem na miting i govoriću samo o Jugoslaviji, jer je miting, ustvari, rušenje Jugoslavije". Tako je to i bilo. Ja sam sjeo u kola, policija me vodila nekim okolnim putevima da me ubaci u Skupštinu i ja sam u kolima pravio sebi neke bilješke šta da kažem.

Jeste li bili svjesni da se ispred vas, pored milion ljudi, nalazi ustvari jedna jako dobro organizirana grupa mitingaša, koji su išli od mitinga do mitinga i koji su bili dirigovani?

Dizdarević: To je bilo očigledno. Znate, ja moram da vam kažem, kad sam izašao na onaj plato ispred

Skupštine, bilo je jako impresivno. Milion ljudi, jedno užareno vulkansko grotlo u kome više niko nikoga ne čuje. Vi ne možete govoriti, ja sam prosto rekao Gračaninu i ovima koji su bili tu iz Srbije: "Ili vi utišajte miting, ili ja ne mogu govoriti." Nekako su utišali taj miting. Moram da vam kažem da je to bilo više navikavanje nego nekakav govor. Jedna organizovana grupa je neprekidno izvikivala parole. Ja sam tačno to prepoznao - sve ono što su nama rekli Jović i Gračanin da su zahtjevi mitinga jedna je grupa profesionalnih mitingaša, koja se smjestila negdje blizu ulaza u Skupštinu, neprekidno ponavljala. I ona je izbacivala parole koje su palile tu masu.

Milošević se nije pojavio, onda je u međuvremenu održana jedna sjednica partijskog predsjedništva, na kojoj ste i vi prisustvovali, gdje je takođe bio i Milošević i on se tu izborio za jedan stav ...

Dizdarević: Poslijepodne je bila sjednica partijskog predsjedništva. Ja sam tada na toj sjednici i rekao Miloševiću pred svima da smo u Predsjedništvu u više navrata tog dana rekli, čak i uoči mog odlaska na miting, da Slobodan Milošević treba da ide na miting jer ga traže. I njemu sam tu se obratio, na sjednici, i rekao: "Tebe, Slobodane, traže na mitingu i ti treba da ideš. Mene su tražili,

i kad su me tražili ja sam otišao." On je, naravno, to izbjegao odgovorom: "Molim vas, da se razumemo, u ime rukovodstva Srbije otišao je drug Trifunović i obavestio miting i to je sasvim u redu." Miting je Trifunovića izviždao. Ja sam bio zadovoljan, uz sve to sa čime sam bio suočen i šta sam morao učiniti. Meni su mnogi prigovarali što sam išao na taj miting, bilo je kasnije priča da smo bili zajedno na mitingu ja i Milošević. Milošević nije htio i nije smio da izađe na miting. Međutim, ono što je za mene bila satisfakcija je da se miting počeo osipati. I, negdje do predveče, ta je masa od miliona spala na desetinu možda. A na toj sjednici Predsjedništva Milošević je neprekidno insistirao da jedan od zaključaka bude da će biti gonjeni svi oni koji su učestvovali u organizovanju novembarskih i februarskih događaja na Kosovu. Predsjedništvo Partije je učinilo ustupak i prihvatilo taj zaključak. Milošević je, čim je to Predsjedništvo Partije prihvatilo, ustao i otišao na miting i obećao hapšenje.

Gospodine Dizdareviću, vezano za hapšenje Vlasića, bio je jedan lažan telegram, ako se ne varam, koji je poslat iz Ministarstva unutrašnjih poslova, iz organa unutrašnjih poslova Kosova. Navodno da je Predsjedništvo Jugoslavije dalo saglasnost za hapšenje.

Dizdarević: Mene su iz Bosne i Hercegovine uvečer obavijestili o hapšenju, obavijestio me je sekretar za unutrašnje poslove da je Azem Vlasi uhapšen u Bijeljini, gdje je boravio sa porodicom, da je od policije u BiH tražena asistencija i da su ga uhapsili organi bezbjednosti Srbije i Kosova i odveli na Kosovo. Mi smo ujutru

imali sjednicu Predsjedništva SFRJ, ali nas je obavijestio sekretar za unutrašnje poslove, Čulafić, da je dobio jedan čudan telegram sa Kosova. Naime, u telegramu je stajalo da su organi bezbjednosti Srbije i Kosova obavijestili Koljgecija i Morinu o hapšenju i da su im tvrdili da postoji saglasnost rukovodstva Srbije i rukovodstva

Georgia - Carolina
AUTO AUCTION

884 East Ridgeway Road - Commerce, GA 30529
Phone: 706-335-5300 Fax: 706-335-6527

Fresh New Car Dealer Trades from Georgia, South Carolina, North Carolina, Virginia, Rhode Island, Florida and Pennsylvania!!!

This is Definitely the Best Auction in the Southeast

PUBLIC AUTO AUCTIONS 550 PLUS VEHICLES EVERY FRIDAY @ 6:00

Located off I-85, Exit 149,
Near the Tanger Mall
706-335-5300

Directions: from Atlanta
I-85 North.
Exit at exit # 149
Turn left onto US-441
Turn left onto Steven B. Tanger Blvd
Turn right onto East Ridgeway Road.

East Ridgeway Road
Steven B. Tanger Blvd.
Hwy. 85

License # AU-C002606

SFRJ da se to učini. U istom telegramu traže preko ministra unutrašnjih poslova mišljenje da li postoji saglasnost državnog vrha Jugoslavije!? Dakle, jedna laž, podvala. I mi smo, naravno, na Predsjedništvu odlučno reagovali i uputili smo teleks predsjedništvima svih republika i pokrajina gdje smo definirali šta je učinjeno na Kosovu, a sa čime se mi ne slažemo. Rekli smo šta tvrde sa Kosova i da mi nismo prethodno ni obaviješteni ni konsultovani i da nismo dali nikakvo mišljenje, da je to učinjeno bez nas. Oko toga je nastao jedan veliki spor, između nas i rukovodstva Srbije. Mi smo primili od njih, kao reakciju na taj naš faks predsjedništvima, jedno pismo koje je pisano u arogantnom stilu, na jedan način koji je ultimativan, čak bih rekao - nepristojan. Mi smo, naravno, to odbili, okvalifikovali ovako kao što govorim. Bio je to jedan niz sukoba sa tim rukovodstvom i jedan u nizu postupaka tog rukovodstva, koje je svim sredstvima pokušavalo da svakoga koga može stavi pred svršen čin i pod svoju kontrolu.

ZLOSLUTNI METAK

Mart, martovski događaji.

Dizdarević: Mi smo imali informacije, kad sam ja bio na Kosovu, da je bezbjednost našla na nekoliko mjesta na Kosovu nekakve pamflete u kojima se zagovara nasilje povodom godišnjice onih događaja iz 1981. godine i oko usvajanja amandmana na Ustav Srbije. Da se, dakle, pripremaju i oružane akcije. Ja nisam tada vjerovao u to, ali su nam kasnije dolazile informacije koje su neprekidno ponavljale da se na Kosovu ponovo osjeća neka velika uznemirenost i da prijete nova eksplozija.

Mi govorimo, ustvari, sada o martovskim događajima, 27. marta, 1987. godine.

Dizdarević: Da. Moram da kažem da tim informacijama nije poklonjena puna pažnja niotkuda, iako je bilo upozorenja i na Predsjedništvu države da se u martu mogu dogoditi tragične stvari, da se mogu ponoviti tragični događaji na Kosovu. Ustvari, to se i dogodilo. Par dana prije toga Skupština Kosova je usvojila amandmane na Ustav Srbije. Prije je to usvojila, odnosno dala svoje mišljenje skupština najveće opštine u Prištini, a onda kosovska skupština - bilo je, ako se ne varam, sto devedeset, ili koliko, glasova "za" i jedan broj

RICARDO'S HAIR SALON

WE ARE SPECIALIZED IN:

- * HIGHLIGHTS, COLORING
- * HAIR STYLE FOR ANY OCCASION
- * MAKE UP
- * LATEST HAIRCUT STYLES

HIGHLIGHTS AND HAIRCUT FOR MEN - \$35.00
HIGHLIGHTS AND HAIRCUT FOR WOMEN - \$45.00 **AND UP**

HAIRCUT FOR MEN - ONLY \$12.00!
HAIRCUT FOR WOMEN - ONLY \$16.00!

OPEN

MONDAY-SUNDAY 10AM.-8PM.

134 SOUTH CLAYTON ST.#5 LAWRENCEVILLE, GA 30045
PHONE 770-513-7433 (ZA BOSANSKI NAZOVITE 404-518-2756 ORHAN)

WE ACCEPT ALL MAJOR CREDIT CARDS

ADVOKAT

HENRI MATIJA ŠPEHAR

ATTORNEY, COUNSELOR AND SOLICITOR AT LAW

**Advokat Henri Matija Špehar govori Vaš jezik. Ne treba Vam prevodilac!
Henri je punopravni član Advokatske komore Georgie (State Bar of Georgia)
Advokatske komore Florida (State Bar of Florida)
i Američke Advokatske Komore (American Bar Association)**

Radi u oblastima:

- * Poslovno pravo (osnivanja, reorganizacija i dokapitalizacija poduzeća)
- * Komercijalne transakcije (ugovori, kupoprodaje, jamstva, nekretnine)
- * Porezno pravo (žalba na tax audit, ponude na kompromise, porezno planiranje)
- * Savezne i državne robne marke
- * Imovinsko i nasljedno pravo (oporuke/testamenti, trust)
- * Kolekcija dugova i građanske parnice

Ukoliko ja nisam najbolji advokat za Vaš predmet, preporučiti ću Vam specijalista koji je

Spehar & Associates, LLC. Tel: 770-277-2181 Fax: 770-573-3779

250 Langley Dr. Suite 1303 - Lawrenceville, GA 30045

uzdržanih. Tog dana je došlo do okupljanja i nasilja u Uroševcu. Jedna grupa se brzo okupila, krenula prema domu armije i tada je ispaljen prvi hitac na Kosovu poslije 1981. godine. Demonstranti su pucali na vojnike i metak je prošao jednom vojniku pored šljema i to je bio zloslutni metak. Onda je, nakon par dana mira, došlo do velikih demonstracija. Pravi požar je buknuo, kao što ste rekli, 27. marta i mi smo već ujutru počeli da primamo jako zabrinjavajuće informacije. Tog dana nekoliko puta su me obavještavali vojska i bezbjednost i predsjednik Predsjedništva Kosova da je situacija dramatična. Možda je najbolje da kažem sljedećim ilustracijama: nazvao me je popodne 27. marta Koljgeci...

U funkciji predsjednika?

Dizdarević: U funkciji predsjednika, i rekao mi: "U Podujevu, i Gnjilanima, u Suvoj reci, u Mitrovici se vodi pravi rat. Puca se na sve strane. U Prištini su tihe demonstracije prerasle u nasilje. čuju se rafali i pucnji na periferiji glavnog kosovskog grada, svaka intervencija kasni, procjene su bile pogrešne, Služba bezbjednosti Kosova pokazala se nulom", dramatično je rekao Koljgeci, "od Predsjedništva države saznajemo šta se događa ovdje u pokrajini." Koljgeci je dalje nastavio: "Ovo je pobuna, nasilje, rušenje i upotreba oružja, graniči sa ustankom. Sve akcije, sve intervencije kasne. Treba da nas sve smijenite, mi ne uživamo ničije povjerenje, niko

nas ne prima, a kad izađemo napolje pljuju nas kao izdajnike". Dakle, situacija je bila dramatična. U Podujevu je tog dana poginuo komandir milicije, Albanac, ubijen od demonstrenata, u Mitrovici je takođe ubijen jedan milicioner Srbin, opet od demonstrenata, u Podujevu je u masi demonstrenata jedan demonstrant takođe ubijen. Oružje se upotrebljavalo svugdje. Ilustracije radi, u Mitrovici su snajperisti sa krovova toliko gađali miliciju, a tamo je bila jedna vojvođanska jedinica milicije, da se ona bukvalno morala zabarikadirati u jednu kasarnu. Dakle, situacija je bila više nego ozbiljna i bilo je zaista veliko pitanje da li smo suočeni sa oružanom pobunom i kako tu pobunu zaustaviti? Mi smo sazvali jedan sastanak, noću, na koji su došli rukovodioci sa Kosova. Od tog sastanaka, odnosno od njihovog prisustva smo imali vrlo malu korist. Tu je Morina rekao da će se to što se čini u gradovima u kojima su se dosad odvijali ti sukobi učiniti i u svim ostalim gradovima na Kosovu i da se to ničim ne može spriječiti. Ja moram da kažem da sam bio iznenađen, s jedne strane tom ocjenom, a sa druge strane, jednom neistinitom tvrdnjom da u tom sukobu ne učestvuju omladina i radnici, a u februaru su, ustvari, radnici štrajkovali i demonstrirali, a demonstrirali su i đaci i studenti.

Ukratko, kako su se demonstracije završile?

Dizdarević: Demonstracije su se završile nakon ne-

Espresso/Cappuccino Machines
 Traditional & Super Automatic Machines
Sales - Repairs - Coffee Products
 Commercial - Residential

Espresso Accent

Exclusive distributor of Danesi coffee
 351 Congress Pkwy.
 Lawrenceville, GA 30044

770-369-7475
 Za bosanski nazovite: 678-558-8013

koliko dana. Najdramatičnije je bilo 27. i 28.

Osam ili devet poginulih?

Dizdarević: Bilo je devet poginulih, bio je veliki broj ranjenih. Mi smo zahtijevali da se tačno utvrdi od čijeg oružja su poginuli i demonstranti i milicioneri. Nama je, ustvari, pomoglo da zaustavimo taj sukob to što je bilo proglašeno vanredno stanje i to što smo mogli poduzimati mjere kojima smo mogli da zavodimo policijski sat, da insistiramo na zabrani kretanja, da vojska može da demonstrira i da presijecanjem komunikacija sprječava ujedinjavanje onih koji učestvuju u demonstracijama i u fizičkim obračunima. Bili su to tragični događaji na kraju našeg mandata.

Vi ste i sada sa nekoliko primjera svjedočili o albanskom nacionalizmu, o tome koliko je on bio jak,

ukorijenjen i tako dalje. Može li se, ipak, reći da je albanski nacionalizam na Kosovu više bio posljedica jednog ponašanja prema Kosovu, prema oduzimanju autonomije, prema ugrožavanju nacionalnih prava, zatvaranju univerziteta i tako dalje, nego što je sam po sebi hranjen ili pothranjivan iz Albanije?

Dizdarević: Znete, albanskog nacionalizma je bilo na Kosovu i do Miloševića. Međutim, nikakvog masovnog, čak vam moram reći da je bilo jedno šire, veoma pozitivno raspoloženje na Kosovu. Nažalost, kosovsko rukovodstvo nije politički djelovalo, posebno ne među albanskim stanovništvom Kosova, nije cijenilo to što su dostignuća Kosova i što je čitava zemlja činila prema Kosovu. Ja ću vam ispričati jedan detalj. Naime, nama su stalno, na svim skupovima koje smo imali, kosovski rukovodioci neprekidno zahtijevali povećavanje materijalne pomoći Kosovu. Ta materijalna pomoć je inače bila ogromna i ona je dolazila iz čitave zemlje. Kad smo imali zadnji sastanak sa Kardeljem mi iz Bosne i Hercegovine - to je bilo 1978. godine negdje u novembru, tri mjeseca prije Kardeljeve smrti - on nam je u tom razgovoru dao i nekoliko, rekao bih, te-

stamentarnih poruka, a između ostalog, govoreći o Kosovu i o problemu Kosova, ispričao je sljedeće: kad je bio na jednom odmoru na Šari, na kosovskom dijelu Šare, na Brezovici, u susjednom selu su Albanci čuli da je tu Kardelj i da je on najbliži saradnik Tita i pozvali su ga na sijelo, na muhabet. Kardelj se odazvao. Oni su ga sačekali sljedećim riječima (sad reprodukujem ono što nam je Kardelj rekao): "Mi znamo da ste vi najbliži saradnik druga Tita. Mi hoćemo da vam kažemo i molimo vas da to kažete drugu Titu da mi ne tražimo ništa nego da se sačuva ovo što imamo. Mi dobro živimo, mi govorimo na svom jeziku, naša se djeca školuju na svom jeziku, mi slušamo radio i gledamo televiziju na svom jeziku, nismo nikada ni sanjali da ćemo u selu imati i struju, da ćemo imati vodu, da će nam djeca uči-

ti i raditi. A, bogami, kad se nešto događa, pitaju nas šta mislimo. Mi ne damo nikome da dira u ovo što smo postigli, a živimo sa svima u slozi. Mi vas molimo da to kažete drugu Titu. Ne tražimo nista, ali tražimo da se sačuva ovo." I onda je Kardelj upozorio da, za razliku od ovog mišljenja, mi stalno iz kosovskog rukovodstva imamo nezadovoljstvo sa pomoći koja dole stiže, koja se neracionalno upotrebljava, ne unosi se u svijest stanovništva šta sve čini zemlja za razvoj Kosova, i to može da ima, i imalo je, tragične posljedice. Međutim, masovni nacionalizam, ili plodno tle za masovnije javljanje albanskog nacionalizma je izazvala politika Slobodana Miloševića, koja je bila antialbanska, koja je u albanskoj narodnosti na Kosovu stvarala osjećanje potisnutosti, ugroženosti i, naravno, ona je gurala od sebe albansku narodnost, albansku nacionalnost. Ona je izazvala jednu nevjerojatnu nacionalnu solidarnost Albanaca, a mislim da je prodor nacionalizma među albanske kadrove na Kosovu bio ozbiljan i on se javljao i narastao kako se velikosrpskom politikom stvarala negativna atmosfera prema Albancima i prema albanskim kadrovima posebno. Oni su gurani u jedan nacionalni tor, u jedno stanje u kome je i njima, tim kadrovima, ovladao nacionalizam.

Maj 1989. godine, jedan od ljepših dana, pretpo-

stavljam, u vašem životu. Odlazite sa funkcije predsjedavajućeg Predsjedništva SFRJ.

Dizdarević: Vi ste mene tada intervjuisali koliko se sjećam i sjećate se šta sam vam odgovorio? Kada je riječ o Kosovu, moram da kažem da sam otišao sa dužnosti nesretan. Kad sam stupio na dužnost, kao što sam rekao, Kosovo je bilo najveći politički problem Jugoslavije. Kad sam napuštao dužnost u Predsjedništvu ostalo je još veće žarište krize odnosa u Jugoslaviji. A kao što znate, poslije toga su već ubrzo, već za par mjeseci nakon našeg odlaska, bile nove eksplozije na Kosovu. Iduće godine, 1990. već je Srbija ukinula autonomiju Kosova. Bukvalno, zavedena je policijska uprava na Kosovu - i stvari su išle iz lošeg u gore, iz goreg u sve gore.

u idućem broju:

Vasil Tupurkovski: RASPAD JE BIO NEMINOVAN - ALI NE I RAT

Expect Results...Not Excuses.
Očekujte rezultate a ne izgovore

Thomas J. Ford
ATTORNEY AT LAW
CRIMINAL DEFENSE

All Crimes - State and Federal
404-577-4357

- * Murder - Armed Robbery
- * Rape - Child Molestation
- * Drug Trafficking
- * White Collar Crimes
- * Embezzlement - Fraud
- * DUI - Vehicular Homicide
- * 24 Hour Availability
- * Call and I Will Answer Your Questions
- * Se Habla Español

Advokat za kriminalna djela državna i federalna

- * Ubistva-oružane pljačke
- * Silovanja-zlostavljanja djece
- * Trgovanje drogom
- * Lažno predstavljanje
- * DUI-ubistva počinjena u saobraćaju
- * 24 sata na raspolaganju
- * Nazovite i ja ću odgovoriti na vaša pitanja

Za naš jezik nazovite 678-429-4353

"Let me minimize the negative impact this arrest will have on your life. I will aggressively represent you with passion and integrity-as I would like to be represented."

Istanbul

Serijal o zanimljivim gradovima Evrope nastavljamo pričom o Istanbulu. Osim što spaja dva kontinenta, Evropu i Aziju, Istanbul je postao centar gdje se različite kulture i religije isprepliću, dolaze jedna za drugom.

“Istanbul je najljepša slika na svijetu koju su zajedničkim naporima naslikali Bog i čovjek, umjetnost i priroda.” (Alphonse de Lamartine)

Zahvaljujući svom geografskom položaju, Istanbul je uvijek bio naseljeno područje, još od prahistorijskog vremena, sve do danas. Jedna od značajnih odlika ovoga grada je ta što je nekada bio prijestolnica triju velikih carstava - Rimskog, Bizantijskog i Otomanskog. Sa svojim prirodnim ljepotama i bogatom historijom, postao je grad visokog turističkog potencijala, kako na domaćoj, tako i na međunarodnoj sceni. Istanbul se smatra jednim od najatraktivnijih gradova svijeta.

Istanbul je oduvijek ležao na raskršću kopnenih i morskih trgovačkih puteva, te je oduvijek služio kao pogodno mjesto za trgovačke odnose. Zahvaljujući tome, veliki priliv novčanih sredstava dolazio je upravo iz carinskih nameta i cestarina.

Današnji Istanbul posjeduje sve odlike velikog grada, ne samo brojem svoga stanovništva

i površinom koju obuhvata, nego također različitošću kultura i načinom života. Iako su prva naselja grada nastala još u prahistorijsko doba, stalna naselja su se, ipak, počela graditi tek u kolonijalnom periodu. Temelji današnjeg Istanbula datiraju iz vremena Rimskog carstva. Bizantijski i otomanski period najznačajniji su u historiji Istanbula. Tokom oba ova perioda, Istanbul je sačuvao obilježja političkog i vjerskog centra, te postao središte dvaju religija, kršćanstva i islama.

Prema legendi, grad je sagradio kralj Byzas Megarian 667.p.n.e. Međutim, prije početka njegove izgradnje, Byzas je posjetio proroka sa Delfija, tražeći od njega savjet za najbolju lokaciju za grad. Prorok mu je predvidio da će grad podići “nasuprot slijepcima”. Byzas je otišao da pronade to mjesto i tako došao na napušteno područje poluotoka Golden Horn (Zlatni rog), na čijem mjestu danas stoji palača Topkai. Ubrzo je bio fasciniran ljepotom tog područja. Nakon što je saznao da postoji civilizacija i na suprotnoj, azijskog strani (Kadikoy), pomislio je kako su upravo oni ti slijepci o kojima je govorio prorok. Jer, kako je moguće da ranije nisu primijetili tu ljepotu koja se pružala na evropskom

dijelu poluotoka?! Dakle, prorokova predviđanja su se obistinila. Byzas je sagradio grad baš na tom mjestu i nazvao ga po sebi - Byzantium.

Godine 512. p.n.e. grad osvaja perzijski car Darije i njim vlada sve do 479. p.n.e. kada na scenu stupa spartanski kralj Pausanias. Nakon njega, gradom vladaju Atinjani. 340. p.n.e. osvaja ga Filip Makedonski, a samo

šest godina poslije, zauzima ga i njegov sin, Aleksandar Veliki. Nakon smrti tog velikog vladara, grad pada pod rimsku vlast. Rimski car Septimius Severus prvi je vladar koji gradi gradske zidine.

Atributi koji su grad učinili toliko poželjnim, njegova savršeno dobra lokacija za trgovinu i transport između tri kontinenta, predstavljali su, zapravo, njegov usud. Naime, sljedećih nekoliko stotina godina napadi Perzijanaca, Arapa, nomadskih naroda, te četvrti krstaški pohod, postali su zla kob grada Constantinopo-

lisa.

Godine 325. n.e. rimski car, Konstantin I, uvidjevši kakav je strateški položaj grada - raskršće morskih i kopnenih puteva, kao i značaj izuzetno povoljnih klimatskih uvjeta, počeo je njegovu ponovnu izgradnju i već 330. proglasio ga svojom prijestolnicom. Ime Byzantion je promijenio u Constantinopolis. Sa prihvatanjem kršćanstva, koje je postalo službena državna religija, grad je postao najvažniji centar kršćanske kulture i umjetnosti tokom srednjeg vijeka, kao i važno

političko i ekonomsko središte. Nakon dijeljenja Rimskog carstva na dva dijela 395., Constantinopolis postaje glavni grad Istočnog Rimskog carstva, odnosno Bizantijskog carstva. Tokom perioda vladavine Anastazija I i Justinijana I, postaje scena građanskih ratova i odmazdi. Grad biva napadnut od strane Sasanijana i Avara u 7. v., te Arapa, Bugara i Rusa u 8. i 9. vijeku. Međutim, niko od njih ga ne uspijeva osvojiti. Konačno, 1453. Osmanlije pod vodstvom Mehmeda II osvajaju grad i proglašavaju ga prijestolnicom Carstva, što će ostati sve do 1922. Kada je 1923. Kemal Ataturk uspostavio Republiku Tursku, Ankara postaje glavni grad. Uprkos tome, Istanbul i dalje ostaje najvažniji trgovački

i turistički centar zemlje. U vrijeme Ataturka, kao i nakon njegove smrti 1938., Republika Turska je već priznata kao dio zapadne civilizacije. Istanbul se i dalje značajno razvija. Danas u njemu živi oko 12 miliona stanovnika. Industrija, kao i turizam su također razvijeni. To je grad koji nastavlja da kreira vlastitu historiju.

Arhitektura

Constantinopolis je oduvijek bio prijestolnica evro-azijskog svijeta, najvećim dijelom zahvaljujući njegovoj veličanstvenoj arhitekturi. Ostaci velikog broja kršćanskih crkava i palača, kao i impresivnog Hipodroma još uvijek su vidljivi. Carevi koji su vladali gradom nakon Konstantina, na-

stavili su da ukrašavaju grad sa novim građevinama.

Najveličanstvenija crkva je Haghia Sophia (Ajasofia) koja je, nakon bezbroj rekonstrukcija, konačno dobila svoj oblik za vrijeme vladavine cara Justinijana, između 532. i 537., a takvu je i danas vidimo. U centru grada nalazila se crkva Dvanaest apostola, ali nakon osvajanja Osmanlija, na njenom mjestu sagrađena je Fatihova džamija. Zahvaljujući pravima koja je garantovao sultan Mehmed, Patrijarhat ortodoksne grčke crkve se i danas nalazi u Istanbulu.

Topkai palača, muzej sv. Sofije koji se nalazi u sklopu kompleksa četvrti sultana Ahmeta i Kariye muzej mjesta su koja najviše privlače interesovanje stranih turista. Turistički značaj džamija, kao što su Sultan-Ahmetova (Plava džamija), zatim Sulejmanova, te veličanstvene palače, fontane, grobnice, turske banje, građevine od historijske važnosti kao što su crkve i ostaci zidina koji datiraju iz vremena Bizantijskog

carstva, zaista je veliki. Istanbul je također važan shopping centar za strane turiste. U tom pogledu, četvrt Bazaara zauzima poseban historijski i ekonomski značaj. U posljednjih nekoliko godina, veliki broj konferencija i kulturnih dešavanja međunarodnog karaktera organizovani su upravo u ovom gradu.

Mehmed Osvajač, koji je posjedovao kvalitete evropskog univerzalnog vladara, dovodio je u Istanbul mnoge umjetnike iz Italije. Ta tradicija nastavljena je mnogo godina poslije njega. Krajem 15. vijeka, za vrijeme vladavine Bajazida II, Istanbul je posjetio Nijemac Arnold von Harff koji je za ovaj grad rekao da je "veliki i veličanstven grad". Prvi među Evropljanima koji je izvršio arheološka istraživanja grada bio je Francuz Piere Gilles koji je živio u ovom gradu i napisao dvije knjige o Istanbulu i Bosforu. Bogat i slikovit opis svega što je vezano za Istanbul iz 17. vijeka nalazi se u prvom tomu knjige istaknutog turskog putopisca Evlije Čelebije.

Strašan zemljotres koji je pogodio grad 1509., poznatiji kao "Mali sudnji dan", imao je katastrofalne posljedice i uništio je veliki broj kuća. Plašeći se novih zemljotresa, ljudi su umjesto dotadašnjih kamenih, počeli graditi kuće od drveta. Međutim, koliko god su zemljotresi uzrokovali ogromne štete i razaranja, najveći neprijatelj ovoga grada ipak je bio požar. Neki od najstrašnijih koji su se desili bili su Hocopasa požar iz 1865., zatim Laleli požar iz 1912. i požar u Feneru 1941.

Nažalost, turistički sjaj i ugled grada znatno su narušeni 1999. kada se desio još jedan strašan zemljotres, jačine 7,7 Rihterove skale, a koji je zahvatio i uništio područje od oko 90 km istočno od grada.

MACI
Men's Hair Cut Salon

Mon. 5:00pm.-8:00pm
Tuesday Closed
Wed.- Sat. 11:00am.- 8:00pm.
Sunday 11:00am.-3:00pm.

650 Grayson Hwy.
Lawrenceville, GA 30045
Next to \$1.00 Theatrar

MACI

Muški Frizerski Salon
404-431-3863

Zdravko Čolić novi predstavnik BiH na Euroviziji?

Šuška se da će Zdravko Čolić 2007. pjevati na "Eurosongu" u Finskoj pod bojama BiH! Čolin mendažer Adis Gojak: "Zdravko i ja ćemo ozbiljno porazgovarati o toj ideji. Siguran sam da on ne bi odbio ovakvu ponudu, uostalom, Čola je bio i ostao Bosanac i Sarajlija"

Nakon velikog uspjeha pjesme "Lejla" i predstavnika BiH Harija Varešanovića na nedavno završenom "Eurosongu" u Atini, naša delagacija je već počela pripreme za ovu manifestaciju za narednu godinu. Pred predstavnikom naše zemlje naredne godine će biti težak zadatak - treba opravdati ovogodišnji dobar rezultat i ponoviti uspjeh u Finskoj.

Čaršijom se već pronijela priča da će za Bosnu i Hercegovinu naredne godine pjevati niko drugi do Zdravko Čolić, a koliko je ova vijest tačna ili nije, za sada je teško potvrditi. Iz direkcije "BH Eurosonga" detalje čuvaju u tajnosti, a ni popularni Čola također, još uvijek ne želi potvrditi niti demantovati ove priče.

"Čola je nedavno održao sjajan koncert u Parizu, a cijela situacija će biti jasnija za nekoliko dana. Zdravko i ja ćemo ozbiljno porazgovarati o toj ideji. Za sada nas još uvijek niko nije kontaktirao. Moguće je da je neko razgovarao sa Čolom, ali sa mnom nije, tako da ne mogu potvrditi cijelu priču. Siguran sam da on ne bi odbio ovakvu ponudu, uostalom, Čola je bio i ostao Bosanac i Sarajlija", kaže Adis Gojak, menadžer Zdravka Čolića. Naime, popularni pjevač je prije nekoliko godina u Sarajevu izvadio ličnu kartu i dobio bh. pasoš. Nedavno je pobrao simpatije ovdašnje javnosti kada je svoj stan u naselju Grbavica darovao ratnom invalidu, a svojom izjavom da još uvijek navija za "Želju" potvrdio je da je ostao Sarajlija iako već skoro dvadeset godina živi u Beogradu.

Čola je davne 1973. godine predstavljao tadašnju Jugoslaviju na "Euroviziji" sa pjesmom "Gori vatra", a uspješnost njegovog dugogodišnjeg bavljenja muzikom ne jenjava i može samo biti garant da bi odlukom sa početka priče naši ponovo napravili pun pogodak. Iako je nedavno proslavio pedeset peti rođendan, u odličnoj je formi a koncerti su rasprodani gdje god se pojavi. Hoće li sve ostati na nivou kuloarskih priča ili će Čola putovati u Finsku kao predstavnik naše zemlje na narednom "Eurosongu" ostaje da se vidi.

SUPER GIANT FOODS
4604 E. Ponce de Leon Ave.
Clarkston, Tel: 770-724-1959

SUPER GIANT FOODS - 1496 Church St.
Decatur, Tel: 404-378-0982

OVO - NOVO - NOVO - NOVO - NOVO - NOVO - NOVO - NOVO - NOVO

Nudimo sve vrste proizvoda iz uvoza, kako iz naše zemlje, tako i iz drugih europskih država. Naše cijene su konkurentne, a širok izbor proizvoda omogućuje Vam da na jednom mjestu obavite kompletnu kupovinu.

BEST PLACE FOR SHOPPING

Cijela jagnjad, svježe voće, povrće, hljeb i peciva, hrana za bebe, deterdženti i sve drugo što nudi jedan super market možete kupiti u našim trgovinama.

Keširanje čekova, money orderi, plaćanje food stamps karticom i pomoć na našem jeziku samo su mali dio usluga koje nudimo. Dođite i uvjerite se...

YOUR CHOICE FOR SAVING MONEY

Posjetite nas sedam dana u sedmici:
od ponedjeljka do subote
8:00 ujutro - 10:00 uveče
u nedjelju
8:00 ujutro - 8:00 uveče

Overclocking računara

Iako je za ovaj hobi potrebno razmjerno veliko tehničko predznanje, dorađivanje računara popularno zvano overclocking može rezultirati satima zabave, kao i ozbiljnom finansijskom uštedom.

Prvo treba reći koji je zapravo smisao overclockinga. Kao prvo, tu je zadovoljstvo jer ćete za novac koji ste izdvojili dobiti bolje performanse, a drugi je razlog zabava i učenje, jer ćete otkrivanjem tajni overclockinga saznati mnogo o načinu rada računara.

Prilikom izbora komponenata, čak i ako se ne namjeravate baviti overclockingom, veliku pažnju treba posvetiti odgovarajućem hlađenju. Da bi se procesor bolje ohladio, potrebno je nabaviti kvalitetan hladnjak u kombinaciji s dobrim ventilatorom.

Nakon što odaberete komponente i kupite računar, prvo valja instalirati operativni sistem i provjeriti da sve radi dobro bez ikakvog overclockinga. S

overclockingom bilo kakve vrste ima smisla početi tek nakon što ste sasvim uvjereni da računar radi stabilno.

Ono što sada slijedi definitivno je suviše specifično za svaku vrstu procesora i platforme da bismo ušli u detaljna objašnjenja. Reći ćemo samo da se u većini slučajeva takt procesora podiže tako da podignete takt sabirnice ploče, zato što je množitelj takta procesora najčešće fabrički zaključan, tj. ne može se mijenjati. Ali, pritom treba pripaziti na frekvencije na kojima rade ostale komponente u računaru, a na koje takođe utiče takt sabirnice prije svega memorija i grafička kartica. Sve su ove komponente osjetljive na povećanje radnog takta i ako samo jedna od njih počne stvarati probleme, čitav sistem postaće nestabilan. Kod prvog procesora iz našeg primjera, Intel Core 2 Duo E6300, takt procesora je 1,8 GHz, koji se dobija računanjem takta sabirnice s množiteljem od $7 \cdot 266 = 1862$. Podignete li takt sabirnice promjenom opcije u BIOS-u na, primjerice, 300 MHz, procesor će raditi na frekvenciji od $7 \cdot 300 = 2100$ MHz, tj. 2.1 GHz.

organizujemo svadbe i slavlja

USKORO: živa muzika petkom i subotom

Luigi's PIZZA
RESTAURANT AND BAR

Luigi's PIZZA

Najljepše mjesto u gradu

Služimo sve vrste vina i piva.
Pušenje dozvoljeno!

Luigi's Pizza
Restaurant and Bar
650 Gwinnett Dr.
Lawrenceville, GA 30045
678-225-0792
www.no1luigispizza.com

pon: zatvoreno • uto-čet: 11-22h • pet-sub: 11-23h • ned: 12-22h

Sergej Barbarez rekao zbogom reprezentaciji BiH

Sergej Barbarez, dojučerašnji kapiten fudbalske "A" reprezentacije Bosne i Hercegovine, definitivno je javnosti obznanio okončanje reprezentativne karijere. Barbarez je svoju odluku saopštio na svojoj web stranici, a u telefonskom razgovoru i potvrdio.

"Odluku sam saopštio rukovodstvu dan prije utakmice, a suigračima nakon meča u Moldaviji. Medijima nisam htio ništa govoriti niti sam se javljao prije meča s Grčkom kako ne bih pokvario raspoloženje među igračima. Donijeti ovakvu odluku nije mi bilo lako, ali mislim da je donesena u pravom momentu", naglasio je Barbarez.

Koji su razlozi Vašeg odlaska?

BARBAREZ: Ovim potezom pokazao sam da mi je dosta svega što se dešava u NS BiH. Mnogo stvari ne štima, samo se razgovara, a ništa se ne mijenja. Ovako želim natjerati ljude koji su sada čelnici Saveza da naprave mjesta za nekog drugog, nekog ko je bio u fudbalu, ko se razumije u ovaj sport i ko će učiniti sve za dobrobit najvažnije sporedne stvari u BiH.

Navijači su u srijedu naveče istakli transparent na kojem je pisalo: "Barba progovori, obraz nacije je u pitanju". Imate li komentar na to?

BARBAREZ: Ne znam šta znači progovoriti. Na terenu sam pružao maksimum i trudio se da atmosfera bude na najvišem raspoloženju i sa sigurnošću mogu potvrditi da je među nama, igračima

Ispovijest navijačima

U ispovijesti navijačima, koju je Barbarez juče objavio na svojoj web stranici (www.sergej-barbarez.com), između ostalog, piše:

"Nisam ostavio suigrače na cjedilu jer ja sam s ovom ekipom doživio mnoge radosne trenutke u karijeri. Radosne, ali i tužne momente dijelili smo uvijek s vama, koji ste nas uvijek podržavali bez obzira na to gdje smo igrali. Prema našoj reprezentaciji uvijek sam imao profesionalan odnos. Igrao sam i kad nisam mogao da igram ne želeći da bilo koju utakmicu propustim. Prema našem savezu imao sam, takođe, profesionalan odnos, ali sam shvatio i vidio da se samo mnogo priča, a da se ništa ne mijenja. Žalim što se nisam mogao oprostiti od vas u Zenici protiv Grka, ali znate da zbog drugog žutog kartona nisam imao pravo nastupa na ovoj utakmici."

ma, vladalo zajedništvo.

Evidentno je da unutar NS BiH i reprezentacije mnogo stvari ne funkcionira. Hoćete li Vi i kako doprinijeti promjenama nabolje?

BARBAREZ: Sigurno je da ne štima dosta stvari i da ovakva situacija nigdje ne vodi. To me jako boli! Pitam se kako ja ili bilo ko drugi tu može nešto promijeniti? Jednostavno, nismo u mogućnosti. I da sam ostao ne bih mogao ništa mijenjati. U našem savezu 15 fudbalski nekvalifikovanih ljudi sačinjava Izvršni odbor, imamo tri predsjednika Saveza i to je slika naše države. U normalnim zemljama imamo jednog predsjednika, jednog selektora i jednog čovjeka koji odlučuje o svemu. Kod nas se svi nešto pitaju i svi odlučuju, a ništa ne rade. Imaju mandate na četiri godine i niko ih ne može zamijeniti, čak ni predsjednik države! Da se razumijemo - ja, ali i svi igrači u reprezentaciji smo za promjene, samo je pitanje kako pronaći mehanizam za to.

U pojedinim medijima pisalo je da ste imali određene nesuglasice sa selektorom Sliškovićem i direktorom Pašalićem. Takođe, spekuliše se da ste se od reprezentacije oprostili zbog toga što Pašalić za selektora BiH želi angažovati Miroslava - Ćiru Blaževića. Da li je to istina?

BARBAREZ: To za Blaževića su gluposti. S druge strane, imao sam određenih nesuglasica s Pašalićem i Sliškovićem, ali to je i normalno. Selektor je šef i on odlučuje koga će pozvati, ko će igrati i, na kraju krajeva, on zbog toga odgovara.

Zar nije logičnije da Vi, kao kapiten, pomognete selektoru u odabiru sastava i taktike, a ne neko drugi, s obzirom na to da je javna tajna da spisak "diktira" direktor Pašalić?

BARBAREZ: To morate pitati njega! Stvarno nemam odgovor na to pitanje, ali...

Selektor Blaž Slišković najavio je da će razgovarati s Vama i pokušati Vas nagovoriti da promijenite mišljenje?

BARBAREZ: U Moldaviji smo razgovarali i rekao mi je da će me zvati nakon Grčke. Međutim, i tada sam mu naglasio da je moja odluka konačna. Bilo mi je mnogo teško, ali tako sam odlučio i to je gotova stvar. Ovakve odluke ne donose se svakih pet minuta. Dugo sam razmišljao i smatram da mi je ovo bio najteži trenutak u karijeru. Mnogo noći nisam prespavao zbog toga, ali takav je život.

Hoćemo li Barbareza u dogledno vrijeme vidjeti u Savezu, ali u nekoj drugoj funkciji?

BARBAREZ: O tom-potom. U ovom trenutku ne želim razmišljati o tome jer nije pravo vrijeme za to.

Bez oprostaja!?

Na našu konstataciju da ćemo ga još jednom vidjeti u dresu s državnim grbom BiH, i to u oprostajnoj uta-

kmicu, koju je i te kako zaslužio, Barbarez je pomalo razočaran kratko odgovorio: "Možda! U zavisnosti koji će ljudi iz Saveza organizovati moj oprostajni meč."

Tabela Premier Lige BiH

12. kolo - 4./5.11.2006.

Tim	K	PB	N	PZ	Omjer	Bodovi
1. Sarajevo	12	9	2	1	18:9	29
2. Zrinjski	12	8	1	3	32:12	25
3. Modriča	12	5	3	4	18:15	18
4. Borac	12	6	0	6	18:15	18
5. Velež	12	5	3	4	16:14	18
6. Žepče	12	5	3	4	14:15	18
7. Orašje	12	5	2	5	14:13	17
8. Široki Brijeg	12	5	2	5	13:12	17
9. Čelik	12	5	2	5	10:11	17
10. Jedinstvo	12	5	1	6	14:23	16
11. Slavija	12	5	0	7	16:16	15
12. Posušje	12	4	2	6	11:16	14
13. Sloboda	12	4	2	6	15:22	14
14. Željezničar	12	3	4	5	17:18	13
15. Leotar	12	4	1	7	12:20	13
16. Radnik	12	4	0	8	9:16	12

K: kolo, PB: pobjeda, N: neriješeno, PZ: poraz

ADVOKATSKA KANCELARIJA Aleksandra H. Bronsted, P.C. Attorney at Law

Prvi advokat u Atlanti sa kojim možete razgovarati na Vašem jeziku!

Radi u oblastima:

Osobne ozljede zadobivene:

- Na radu / Workers' compensation
- U saobraćajnim nesrećama
- Pri padu
- Korištenjem neispravnih proizvoda

Radno pravo / Diskriminacija - Porođično pravo / Razvodi - Krivično pravo - D.U.I

3490 Shallowford Rd. Suite 305 Chamblee, GA. 30341

Phone: 770-451-3818 Fax: 770-451-3922

Svijet automobila u gradu svjetlosti

Rekordnih 65 noviteta, koliko su automobilski proizvođači predstavili svijetu na Sajmu automobila u Parizu (Mondial de l' Automobile) jest respektabilan broj i onda kada se mora konstatovati da se iza te brojke krije više konceptnih automobila negoli stvarno novih modela. No, kako i sam predsjednik Organizacijskog komiteta ovog salona Thierry Peugeot potcrtava, mnoštvo konceptnih automobila naglašava dinamičnost automobilske industrije, a praksa pokazuje da put od koncepta do novog modela danas traje mnogo kraće i konceptna vozila češće ugledaju

svjetlo dana u serijskoj izvedbi nego što je to nekada bilo, pa ostaje utjeha i nada da će svi ti tehnološko-dizajnerski noviteti ubrzo stajati na raspolaganju vozačima.

Opis svih noviteta, pod uslovom da ih samo i spomenemo, bio bi predug, no jednako teško bilo bi i izdvojiti posebno neke od svjetskih proizvođača. U blještavilu ovogodišnjeg sajma zapažene nastupe, pored etabliranih evropskih i američkih proizvođača i poznatijih brandova iz Japana i Koreje, zabilježile su i kineske tvornice, koje u toj zemlji niču kao gljive po-

slije kiše.

Zadržat ćemo se na konstataciji da je za najbolji automobil pariškog autosalona proglašen model Citroen C-Metisse. Futuristički dizajn ovog Citroena, kojeg karakteriziraju četvora vrata koja se otvaraju prema gore, na izduženoj karoseriji s niskim krovom djeluje vrlo privlačno. Inače, Metisse na francuskom znači mješavina, što i određuje ovog hibridnog koncepta kojeg pogoni kombinacija dizelskog i električnog motora.

Za pogon se brine turbodizelski V6 motor, razvijen u suradnji s Fordom i Jaguarom, a proizvodi se u Fordovoj tvornici u Londonu, dok su za električnu podršku zadužena dva elektromotora s

dodatnih 20 KS postavljenih na zadnjim točkovima. Do 100 km/h ubrzava za 6,2 sekunde uz maksimalnu brzinu od 250 km/h.

ZAVRŠEN 46. FESTIVAL MESS

Dodjelom nagrada za najbolja teatarska dostignuća na ovogodišnjem Internacionalnom teatarskom festivalu MESS završen je još jedan praznik za ljubitelje teatra.

Međunarodni žiri kojim je predsjedavao Jovan Ćirilov odlučio je da Zlatni lovorov vijenac za najbolju predstavu u cjelini dodjeli predstavi "U Palermu" teatra Sud Costa Occidentale (Italija) u režiji Emme Dante. Kada je riječ o Zlatnom lovorovom vjencu za režiju, ovo priznanje ravnopravno su podijelila dva reditelja. Lovorovi vijenci za režiju pripali su Silviu Purcerati za režiju predstave "Na tri kralja" u izvedbi ansambla Nacionalnog teatra iz Craiovae (Rumunija) i Jurgenu Goschu za režiju predstave "Tri sestre" u izvedbi ansambla "Schauspielhanover" (Njemačka).

Zlatni lovorovi vijenci za glumačka ostvarenja pripali su: Ilie Gheorghe za ulogu Tobija u predstavi "Na tri kralja", Nikoli Ristanovskom za uloge u predstavama "Nigdje nikog nemam"

Atlanta

Poker Club

Luigi's PIZZA

650 Gwinnett Drive
Suite 202
Lawrenceville, GA 30045
Tel. 678.225.0792

Pridružite se Atlanta Poker Clubu svakog ponedjeljka u Luigi's Pizza.
Igrajte poker protiv lokalnih entuzijasta uz odličnu zabavu i najbolju hranu.
Registracija počinje u 18:00, a prve karte se dijele u 19:30. Novi igrači su uvijek dobrodošli!

Više informacija možete naći na www.atlantapokerclub.com.

Crnogorskog Narodnog pozorišta (uloga Girta) i za naslovnu ulogu u predstavi "Don Žuan" Dramskog teatra Skoplje, te Katharini Lorenz za ulogu Maše u predstavi "Tri sestre". Nagrada za najboljeg mladog glumca "Rejhan Demirdžić" pripala je Krešimiru Mikiću za ulogu u predstavi "S druge strane" Zagrebačkog kazališta mladih. Specijalna nagrada pripala je predstavi "Make-up opera" Birute Mar i Atanasa Kucin-kasa u izvedbi OKT Vilnius City theatra (Litvanija).

Nagrade medija

Večeras je uručena i novoustanovljena nagrada dnevnih novina Avaz - "Avazov zmaj". Avazov žiri je odlučio da priznanje pripadne predstavi "Tri sestre". Nagrada "Hrabri novi svijet" magazina "Dani" pripala je predstavi "Euridikin krik" Sahike Tekand u izvedbi Studija Oyunculari (Turska). Nagrada časopisa za teatarsku kritiku "Tmačart" -Ključ Tmače za autorski stav pripala je Jurgenu Goschu reditelju predstave "Tri sestre". Nagrada publike pripala je

Scena iz predstave "Faust", reditelja Harisa Pašovića

predstavi "Lacrimosa" teatra Piesn Kozla iz Wroclawa (Poljska) režija Grzegorz Bral. A ko je dobitnik "Zlatne maske Oslobođenja" koju tradicionalno dodjeljuje ovaj dnevni list saznat ćemo u narednim danima, kao i ko su dobitnici dvije novouspostavljene nagrade - nagrade za najboljeg izvještaja sa MESS-a i najbolju kritiku i kritičara.

Law Offices of Robert Pagnello, PC

Advokatski Ured Robert Pagnello, PC

Jeffrey C. Renz

15 years experience

Workers Compensation

Ozljede na Radu

Personal Injury

Osobne Ozljede

Auto Accidents

Auto Nesreće

Social Security

Pomoc pri Penzijskim Statusima

Pharmaceutical Cases

(vioxx/celebrex/bextra)

Farmaceutske Slučajeve

Translators available if needed / Moguće usluge prevodioca

2088 East Main Street (Hwy. 78)

Snellville, GA. 30078

Phone: 770-982-2252 Fax: 770-982-2544

Dojenje

Majčino mlijeko – najbolja prirodna hrana za bebe

Nakon rođenja djeteta uslijed hormonalnih promjena majke automatski dolazi do stvaranja majčinog mlijeka. Isključivo dojenje podrazumijeva da dojenče doji samo mlijeko svoje majke ili druge dojilje, ili dobiva izdijeljeno mlijeko majke ili dojilje, bez dodavanja drugih tečnosti ili čvrste hrane. Majčino mlijeko je najbolja hrana za novorođenčeta, a isključivo dojenje se preporučuje godinu dana i više (prema Protokolu ishrane djece u BiH). Majčino mlijeko je točno prilagođeno potrebama novorođenčeta, a ono pored hranjivih materija i tečnosti sadrži i antitijela koja služe kao zaštita od infekcija. Dojenjem se potiskuje nastanak alergija i pospješuje emocionalni odnos između majke i djeteta. Za uspješno dojenje potrebno je samo znati neke osnovne principe, po mogućnosti i prije rođenja. Potrebno je znati i kako otkloniti neke eventualne probleme dojenja.

Nastanak majčinog mlijeka

U toku trudnoće u organizmu žene dolazi do promjena koje uzrokuju porast dojki. Odmah nakon rođenja (1-4 dana) stvara se majčino mlijeko. Prvo mlijeko koje je spremno odmah nakon rođenja djeteta zove se kolostrum i ono stvara antitijela koja na stjenkama crijeva bebe stvaraju barijeru protiv infekcija. Majčino mlijeko u sebi sadrži sve potrebne materije za pravilan razvoj novorođenčeta a to su bjelanjčevine, vitamini, masnoće itd. Starost novorođenčeta određuje sastav i količinu mlijeka koje majčino tijelo producira. Ova sistem regulacije količine mlijeka može biti poremećena dodatnim hranjenjem novorođenčeta mlijekom iz flašice ili čajem. Kako beba manje doji produkcija majčinog mlijeka se smanjuje.

Prednosti dojenja

Pored glavne funkcije prehranjivanja novorođenčeta dojenje ima i veliku emocionalnu ulogu u odnosu majke i djeteta kao i ulogu u oporavku majke od poroda. Dojenjem producira se hormon oxytocin koji smanjuje bolove nakon poroda.

Dojenje je prirodni proces ali mora biti naučen. Prije se dojenje učilo savjetima starijih generacija ali danas poduku majke dojenju vrše medicinske sestre i babice.

Samopouzdanje je ključ uspjeha dojenja. Uspješno dojenje počinje majčinom spoznajom i namjerom:

Želim da dojim svoju bebū!

Pravilno dojenje

Prilikom dojenja potrebno je obezbijediti dotok mlijeka. Kod nekih žena, mlijeko može poteći gotovo istog trena kada bebū prinesu dojci, a kod nekih može poteći kad beba dobro povuče mlijeko iz dojke.

Za dojenje morate odvojiti vrijeme i mir, pronađite udoban položaj, to može biti ležeći ili sjedeći položaj. Jednom rukom pridržavate bebū a drugom dojku, kažiprstom i palcem stavljamo bradavicu u usta novorođenčeta. Treba paziti da ne povrijedite bradavicu prilikom prvih dojenja. Disanje na nos ne smije imati smetnje. Da bi beba mogla pravilno dojiti potrebno je da pravilno obuhvati dojku. Kada se beba prinese dojci, njena donja vilica treba biti položena što je moguće niže od korijena bradavice. Ukoliko je položaj ispravan, možemo vidjeti kako se, sa svakim povlačenjem mlijeka iz dojke, pomjeraju bebine vilice, a ponekad i uši.

kad i uši.

Beba doji široko otvorenih usta i aktivnog jezika. Ukoliko bradavica boli, vjerojatno je da bebin položaj nije sasvim ispravan. Bol najčešće nastaje usljed toga što se bebin jezik pomjera po bradavici, umjesto po dojci.

Nikakvo vremensko ograničenje ne bi trebalo biti stavljeno na dužinu dojenja. Dužina dojenja se može mijenjati tokom dana. Poslije prvih par dana dojenje može biti učestalije, danju i noću, najbolje je da beba doji kada god zatraži.

Na početku dojenja beba dobija mlijeko sa manje masnoće, a kasnije, što doji duže mlijeko sadržava više masnoće. Za bebū je potrebna ravnoteža između prvog i posljednjeg mlijeka koji teku iz jedne dojke. Zato je najbolje dojiti bebū jednom dojkom a drugu dojku ponuditi ako beba želi

još.

Prvih par dana dojenja, majci će možda biti udobnije da hrani svoju bebu ležeći na strani, dok beba leži pored nje. U ovom položaju beba leži okrenuta prema majci i ona je može prinijeti na grudi slobodnom rukom.

Ukoliko majka doji bebu u sjedećem položaju, trebala bi da sjedi ispravljenih leđa, ili blago nagnuta naprijed, sa ravnim krilom. Lakše je prinijeti bebu dojci, nego istezati dojku prema bebi.

Ukoliko beba nije na pravilan način prinesena dojci, neće pravilno dojiti i majčine bradavice će biti bolne i ranjive. Dojke i bradavice ne trebaju poseban tretman za vrijeme trudnoće i dojenja.

Za uspješno dojenje potrebno je poznavati osnovne principe/korake:

- trebate biti uvjerenja da možete dojiti svoju bebu
- osigurajte mir i vrijeme prilikom dojenja
- strpljivost i izdržljivost su važni sve dok dojenje ne uđe u ritam
- pijte dnevno najmanje 2 litra tekućine

- prvo dojenje po mogućnosti obaviti u prvih sat vremena nakon rođenja

- informirajte se o položaju za dojenje prije rođenja

- prilikom dojenja dojka ne smije izmicati bebi

- da će beba u prvim tjednima dojenja htjeti dojiti 8-10 puta dnevno

- isključivo dojenje podrazumijeva da beba dobiva samo

mlijeko svoje majke, bez drugih dodataka

- ne hranite bebu dodatno drugom hranom

- u toku rasta bebe povećava se i produkcija majčinog mlijeka

- dojite svoju bebu tako dugo sve dok vam to čini zadovoljstvo (prijedlog Svjetske zdravstvene organizacije je 2 godine i više)

- djeca uzrasta od 6 mjeseci trebaju pored dojenja i dohranu.

Tabela hranjivih sastojaka majčinog mlijeka:

	Majčino mlijeko	Kravlje mlijeko
Kalorije	68	64
Masnoća	4,5g	3,5g
Bjelančevine	1,06g	3,3g
Ugljikohidrati	6,4g	6,4g

Prestanak dojenja

Dojite svoju bebu što duže, pedijatri i stručnjaci promoviraju najmanje 1 godinu dojenja. Postepenom zamjenom majčinog mlijeka drugom hranom produkcija mlijeka se smanjuje a time i količina mlijeka koju beba doji.

Oral & Facial Surgery Associates

www.atl-ofs.com

Robert E. Ellis, DDS
Jess A. Gardner III, DMD, MD
Sandeep V. Pathak, DMD, MD

Dr. Ellis & Dr. Gardner are proud to announce their new associate: Dr. Sandeep Pathak!

Dr. Pathak joined our practice in December 2005. He is a graduate of Tufts University School of Dental Medicine, the University of Texas, Houston Medical School & the University of Texas, Houston Oral & Maxillofacial Surgery Program. He has a variety of interests within our specialty including dental implants, reconstruction, orthognathic surgery, cosmetic and soft tissue surgery and of course, extraction of wisdom teeth. We look forward to the privilege of caring for your oral & facial surgery needs in the friendly and comfortable environment of our state of the art surgi-center. We have two locations to serve you better: in Lawrenceville and Buford. Our Group is also proud to serve the community through The Gwinnett Medical Center.

We are Accepting New Patients for:

- Dental Implants
- Wisdom Teeth Extraction
- Oral & Facial Pathology
- Orthognathic (Corrective Jaw) Surgery
- Sleep Apnea
- Facial Trauma & Reconstruction

- Facial Cosmetic Surgery & Esthetic Procedures
- Pediatric Oral Surgery in a Friendly Environment
- Cosmetic Periodontal Surgery
- TMJ Disorders
- Local Anesthesia, Sedation & General Anesthesia

Hours: Monday - Friday 8:00 am to 4:30 pm / We Also Speak: Gujarati, Spanish, German, Bosnian
Accepting most insurance plans, Care Credit & all major credit cards

745 Old Norcross Rd, Lawrenceville, GA 30045
770-962-9515

4470 Commerce Dr, Buford, GA 30518
678-714-5109

Troja ipak u Hercegovini?

Drevna Troja je smještena u širem prostoru hercegovačke Gabele, teorija je meksičkog historičara Roberta de Salinasa Pricea. Ovaj Meksikanac je digao veliku prašinu među svjetskim historičarima još prije 21 godinu kada je prvi put izašao s tezom da je Troja, umjesto u Maloj Aziji, smještena u Gabeli. Prije nekoliko dana Price je, vrativši se u Gabelu, ponovno uzburkao "trojanske duhove".

Naime, Price je prije nekoliko dana boravio u Gabeli, gdje je najavio svoju novu knjigu pod nazivom "Homerovi šaptači". U toj knjizi je proširio svoju tezu o Gabeli kao drevnoj grčkoj državi Troji. Price je u Gabeli brojnim novinarima, kao i znatizeljnoj publici, predstavio svoju najnoviju knjigu, koja je na neki način potvrda njegove teze iz 1985. Tada je u knjizi "Homerova slijepa publika" prvi put iznio svoju teoriju koju dodatno pojašnjava 1992. knjigom "Homerov geografski atlas". U tom djelu Price tvrdi da je Troja, kao svojevrsan okrug, obuhvaćala Hercegovinu i dio Dalmacije te da je njezin glavni grad zapravo Daorson, tj. gradina kod Stoca, dok kao njezin sveti grad Ilios navodi upravo Gabelu.

Mitska Troja je po toj teoriji obuhvatala područje od rijeke Cetine na istoku do Dubrovnika na jugozapadu i na sjeveru do Ivan planine, dakle cijela Hercegovina i dio Dalmacije. Također, tadašnja Troja obuhvaća i otoke Brač, Hvar, Korčulu, Mljet, Lokrum i druge, kao i poluotok Pelješac. Pristaše ove teorije smatraju kako je upravo otok Brač drevni Lezbos. To argumentiraju činjenicom da je na ovom jadranskom otoku i danas omjer pet žena na jednog muškarca.

Price je kazao kako je njegova nova knjiga puno

zrelija. "Onu knjigu pisao je mladić, a ovu učenik. Danas s njom mogu otići bilo kojem univerzitetskom profesoru i reći mu: 'Ako se ne slažeš s ovom teorijom, griješiš.' To vam je isto kao kad su pojedini znanstvenici slijedili Kopernika, drugi nisu, jedni su govorili da su ovi u pravu, drugi da griješe. Novost u ovoj knjizi su lingvističke činjenice. Nemam arheoloških dokaza jer ja nisam arheolog", kazao je Price i naveo jedan lingvistički primjer koji dokazuje njegovu teoriju.

"ILIJADA" I "ODISEJA" ZAPRAVO KARTE

Kako je ispričao, na početku knjige, kada neprijatelj dolazi s Helispona s jedne strane, Trojanci idu preko zemlje Arimoja, a Arimojci dolaze s druge strane, odnosno iz Čapljine. U ovom slučaju, Arimojci su u stvari Dalmati.

Sam Price nije odustao od svoje tvrdnje da su drevni Trojanci živjeli na ovim prostorima i u knjizi je nastojao i dokazati.

"Ilios i Troja su tu u vašem naselju i odmah krenite u arheološka iskopavanja kako bi se sve to i potvrdilo", kazao je Price brojnim mještanima koji su se, kao i prije 20 godina, okupili oko meksičkog povjesničara ne bi li čuli neku novu potvrdu starih mitova. On smatra kako su "Ilijada" i "Odiseja", drevni epovi mitskog pisca Homera, u stvari geografske karte, samo s tom razlikom da su to karte ne u slikama, kao moderne, nego opisne geografske kar-

NEMA PIRAMIDA U VISOKOM

Roberto Salinas Price je na direktno pitanje šta misli o otkriću navodnih piramida kod Visokog u središnjem dijelu Bosne ustvrdio kako su one, za razliku od njegove Troje, puka izmišljotina.

"Odgovorno tvrdim da piramide ne mogu biti u Europi pa tako ne vjerujem da su piramide u Visokom stvarne", kazao je Salinas Price te pojasnio kako su iskopine, na kojima kao na senzaciji insistira arheolog-amater Semir Osmanagić, zapravo tek obične prirodne naslage zemlje i kamena. Tvrdnje meksičkog povjesničara za sada nisu pokobile Osmanagića i njegove saradnike.

Euro Star

Almir Ibrulj
Licensed Insurance Agent/Owner
All insurance needs!
AUTO-HOME-BUSINESS-HEALTH-LIFE

INSURANCE AGENCY

Novo Office: 678-225-0400 Fax: 678-225-0404 **Novo**
250 Langley Dr. Suite 1110 - Lawrenceville GA, 30045

NOVOOTVORENA AGENCIJA ZA OSIGURANJE U VAŠEM GRADU
PRVA NEOVISNA AGENCIJA ZA OSIGURANJE NA VAŠEM JEZIKU

Imate problema sa osiguranjem?

Plaćate mnogo za Vaše osiguranje?
Dobivate li neočekivane račune?
Vaše osiguranje poskupljuje bez razloga?
Vaš Agent nije iskren s Vama?
Imate li bilo kakve probleme sa osiguranjem?

POZOVITE NAS, JER MI SMO NA VAŠOJ STRANI

Mi Vam garantujemo povoljniju cijenu, jer mi radimo sa posebno odabranim osiguranjima koje imaju niže cijene. Pored toga, mi radimo sa više osiguranja, tako da imamo više izbora pronaći osiguranje koje je najpovoljnije za Vas, zavisno od Vaše situacije, Vašeg vozačkog iskustva, Vašeg driving recorda, ticketa i sudara, Vaše djece koji su početnici u saobraćaju.

MI SMO SIGURNI DA ČEMO VAM PONUDITI POVOLJNIAU CIJENU, JER RADIMO ISKRENO I KONDITNO. SVI POKLONICI KOJE NAB SLIJEDE

te. Dakle, karte u riječima. Pored mnogih lingvističkih sličnosti u nazivima rijeka i brda oko Gabele, Price kao dokaz svojoj tvrdnji navodi i identičnost hercegovačkih plesova s plesovima koji se pripisuju Trojancima.

STAVITE NATPIS: ILIOS!

Iako njegovu teoriju znanstvena javnost nikada nije prihvatila pa čak ni ozbiljnije razmatrala, Price je i dalje odlučan u tvrdnji kako su drugi u krivu, a da je jedino on detektirao sadržaj drevnih Homerovih spisa. Uzgred, Price sumnja kako je legendarni slijepi pjesnik Homer uopće ikada i postojao. Naime, on smatra kako su "Ilijada" i "Odiseja" narodne priče koje se samo pripisuju nepostojećem piscu.

"Mnogo je novih otkrića koja potvrđuju tezu kako je Troja baš ovdje, a sve sam to sazeo u svojoj novoj knjizi 'Homerovi šaptači'. Ti su novi dokazi zapravo lingvističke prirode i vi, mještani, treba odmah da počnete kopati kako bi sve to bilo potvrđeno i na terenu. Stavite natpis ILIOS i vidjećete kako to postaje atrakcija baš kao ona u Međugorju", rekao je Price mještanima Gabele za svoga posljednjeg posjeta ovom hercegovačkom mjestu.

Na upit zbog čega su mnogi demantirali njegove navode o postojanju Troje u Gabeli u prvoj knjizi "Homerova slijepa publika", Price je odgovorio kako je svi-

ma jasno rekao da su, ako se ne slažu s njegovim tvrdnjama, sigurno u krivu.

"Troja je sigurno tu, a vaša kampanja će to i dokazati", rekao je Price.

Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwllllantysiliogogoch

Ovaj grad u pokrajini Wales u Velikoj Britaniji je poznat samo po činjenici da ima najduže ime na svijetu (58 slova za one kojima je mrsko brojati).

Ime u prevodu znači "Crkva Svete Marije u šupljini bijelog lješnjaka u blizini brzog vira i crkve Svetog Tysilia od crvene pećine"

Prvobitno ime ovog gradića je bilo "Llanfair Pwllgwyngyll", ali je to ime promijenjeno u 19. vijeku nakon što je željeznica dospjela u ove krajeve. Cilj preimenovanja je bio da se privuku turisti, što je uveliko i ostvareno, jer se i dan-danas turisti iz cijelog svijeta slikaju pored ovog znaka na željezničkoj stanici u Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwllllantysiliogogoch-u.

Your Complete Car Care Center

POPRAVLJANJE I ODRŽAVANJE SVIH VRSTA VOZILA
214 Scenic Hwy, Lawrenceville, GA 30045
Phone: 770-962-3165 Fax: 770-962-3147

Mon-Sat 8:00-6:00pm
Govorimo bosanski

STANDARD Lube Oil & Filter Change
 Most vehicles. Plus Tax.
 • Install new oil filter
 • Includes 5 qts. Citgo 10W-30 motor oil
 • Courtesy check

\$14⁹⁹
 promjena ulja

\$39⁹⁹ | **\$20⁰⁰**
Engine Diagnostic or Failed Emission Diagnostic
Emissions Test 1996 and newer vehicles.

Must present coupon for discount.

Transmission Flush
\$79⁹⁰ Plus Tax
 • Complete transmission flush
 • Up to 12 qts. of fresh Mercon III Automatic Transmission Fluid

*FREE
 Standard Oil & Filter Change

*with Transmission Flush Most Vehicles.

Brake Service
\$69⁹⁰ Plus Tax
 • Replace front or rear brake pads/shoes
 • Top off brake fluid
 • Brake system inspection

Extra charges for replacing wheel bearings if required. Most vehicles.

A/C Service Special
\$69⁹⁰ Plus Tax
 • Evacuate & Recharge complete A/C system
 • Up to 2 lbs. of R134A Refrigerant

Must present coupon for discount.

20% OFF Labor

- A/C Service
- Belts & Hoses
- Check Engine Light
- Timing Belt
- Radiator
- Scheduled Maint.

- Water Pumps
- Heater Cores
- Alternator
- CV Axles
- Repairs
- Ask About Other Service

Not valid with any other offer. See manager for details.

Lepa Brena snima "Hajde da se volimo 4"

Poslije punih 16 godina od posljednjeg, trećeg nastavka, Lepa Brena odlučila se na snimanje novog filma iz serijala "Hajde da se volimo".

Rad na scenariju ponuđen je trojici poznatih dramskih pisaca, a uloge u filmu Brena će pokušati povjeriti priznatim srpskim glumačkim zvijezdama. Neke bi likove trebalo da tumače i zvijezde "Granda", Brenine diskografske i produkcijske kuće koja potpisuje i produkciju filma "Hajde da se volimo 4".

Brena se, navodno, već duže vrijeme pokušava vratiti na scenu nakon što je njen album "Pomračenje sunca" iz 2000. neslavno propao. Nakon dugog razmišljanja ona i prvi čovjek "Granda" Saša Popović odlučili su da se veličanstveni povratak dogodi kroz film, a ne kroz muziku.

Te informacije je potvrdio i sam Popović: "Tačno je, Brena planira snimanje nastavka muzičke komedije 'Hajde da se volimo', ali trenutno smo na samom početku jer scenario još nije gotov. Još nemamo ni reditelja, ni glumačku ekipu, a za sada je sigurno jedino da će glumiti i pjevati Lepa Brena", kaže Popović.

Postoji, navodno, i mogućnost da se režiserska palica ponovo povjeri Stanku Crnobrnji, režiseru drugog i trećeg dijela filma i sadašnjem direktoru komercijalne televizije Avala.

Prva tri filma iz serijala "Hajde da se volimo" pogledalo je više miliona gledalaca širom bivše Jugoslavije, a film se svrstao među najgledanije filmske naslove osamdesetih. Gledanosti filma definitivno nije pridonio njegov kvalitet nego sama Lepa Brena, koja je tada bila najveća folk zvijezda, ali i muzička zvijezda uopšte. Kritičari su sva tri nastavka dočekali na nož često ih proglašavajući najgorim filmovima svih vremena.

Rođeni blizanci Richardson, od kojih je jedan bijel, a drugi crn!

U Engleskom gradiću Middlesbrough su nedavno rođeni blizanci Layton i Kaydon Richardson, od kojih je jedan bijelac a drugi crnac, što nije prvi takav slučaj, ali se javlja jednom u milion slučajeva.

Njihova 27-godišnja majka Kerry rekla je: "U prvim trenucima nakon što su se rodili niko nije primijetio neku osobitu neobičnost, s obzirom na to da su oba naša sina bila praktično iste boje. No, u proteklih nekoliko mjeseci Layton je dobivao sve svjetliju put i sve plavlju kosu, poput njegova oca, a Kayton je postajao sve tamniji, kakva sam i ja. A sada, gdje god idemo i vozimo ih u zajedničkim kolicima, ljudi ih primjećuju i onda im svaki put objašnjavamo da su to doista blizanci i da imaju iste roditelje". Kaytonova i Laydonova mama također je rekla kako ponekad pomišlja da će odrastanje njezinim sinovima biti čudno iskustvo, ali

za nju različita boja njihove puti, vlasi i očiju samo znači da su joj još posebniji i draži.

Kaydon je naslijedio značajke izgleda svoje mame, koja je englesko-nigerijskog porijekla, dok je Layton "preslikani tata" - njihov otac je bijelac, no više nije u kontaktu s obitelji, pa ih Kerry, koja radi u trgovinskom lancu Morrison, podiže kao samohrana majka. Kako je ona sama mješanka, imala je genetski kod obiju rasa, ali je ovaj put svaki sin dobio i razvio osobine samo jedne rase..

OVAN (21.03 - 20.04)

U narednom periodu funkcionisaćete pod utiskom značajne vijesti. Ona će biti dobra ili loša, u zavisnosti od zasluge. Dobro se dobrim vraća, i obrnuto. Bavljenje sportom pomoći će vam da se oslobodite viška kalorija koje unosite u organizam. Pokušajte da se racionalnije odnosite prema novcu.

BIK (21.04 - 20.05)

Konfliktna situacija od vas zahtjeva da preuzmete rizik i izaberete pravi, ali i jedini mogući put. Diskutabilno je, međutim, koliko ste u stanju da to učinite? Pod hitno je poželjno napraviti planove i prestrukturirati vrijeme. Samo tako ćete moći da ostvarite maksimum i izbjegnute sumnje u sebe.

BLIZANCI (21.05 - 20.06)

Ukoliko ste naučili životnu lekciju i shvatili da se sve, i dobro i loše, ponavlja - biće vam sjajno. U protivnom, lupaćete glavu od zid. Trebalo bi da se urazumite. Ne prenađajte sa odlukama, ne budite tvrdoglavi i nezreli. Uozbiljite se, jer ćete se u protivnom sa svima posvađati.

RAK (21.06 - 20.07)

Od vas se očekuje da maksimalno kontrolirate sopstvene postupke, jer će okolina pokušavati da vas na svaki način izbaci iz ravnoteže. Pošto na izvjesna pitanja ne nalazite odgovor, ne pokušavajte da se njima opterećujete. Sve dolazi na svoje mjesto. Uskoro će i situacija biti jasnija.

LAV (21.07 - 21.08)

Na sebe ste svalili više obaveza nego što ste u stanju da izdržite, pa očekujte "pucaanje po svim šavovima". Uostalom, tražili ste - gledajte! Ovako više ne može. Morate se suočiti sa problemom i pokušati da ga eliminišete. Izbjegavajte upotrebu sile.

DJEVICA (22.08 - 22.09)

Funkcionirate u idealističkom maniru. Još ako uspijete da se ne razočarate - biće sjajno. Zadovoljite se sopstvenom prednošću u izvjesnoj situaciji. Uživajte u blagodatima života. Povoljni planetarni aspekti poručuju da se opustite i ne opterećujete sekundarnim stvarima. Sretno!

VAGA (23.09 - 22.10)

Skladno funkcionirate sa okolinom, porodicom i prijateljima. Oni vam pomažu da se dobro osjećate i uživajte u svakom trenutku. Zbog nepromišljenosti su moguće i nevolje. Dobro razmislite prije nego što se u nešto upustite. Nedožvoljene radnje su kao kašalj: ne mogu se sakriti.

ŠKORPIJA (23.10 - 22.11)

Uživajte u svom lijepim stvarima: ljubav, sreća i harmonija na sve strane. Pokušavate da napravite idola, što nije poželjno. Ne kupujte stvari koje vam nisu neophodne. Morate biti racionalniji kad je novac u pitanju. Ovo se odnosi pre svega na žensku populaciju. Muške Škorpione su prave stipse.

STRIJELAC (23.11 - 20.12)

Ukoliko uspijete da budete mudri, manje pričate, a više konkretno radite na ostvarenju zadatog cilja - šanse za uspjeh biće veće. Stvarnosti se ne treba plašiti, već se sa njom valja uhvatiti u otvorenu borbu. Nemate šta da izgubite, jer imate gomilu prednosti u odnosu na druge.

JARAC (21.12 - 19.01)

Okolina vas intenzivno povrjeđuje. Eto razloga za krajnje negativan stav koji vas ovih dana obuzima. Odakle tolika gorčina? Zbog čega mislite da vam se sve vraća lošije nego što ste zaslužili? Dešava vam se upravo ono što treba da se desi.

VODOLIJA (20.01 - 18.02)

Zahvaljujući enormnim količinama optimizma i duševnoj snazi, postići ćete čuda. Oslušnite intuiciju; ona vas opominje i ukazuje vam na to u kom smjeru valja krenuti. Iskoristite nagli priliv energije i optimizma da biste se izborili sa glavnim neprijateljem - preosjetljivošću.

RIBE (19.02 - 20.03)

Harmonični ste sa samim sobom, pa i sa drugima. Ukoliko mislite da horoskop griješi, znajte da pripadate nižem tipu znaka, koji je okrenut isključivo materiji. Harmoniju sa sobom i sa drugima postićete koristeći razne meditativne tehnike. Još ako ste galantni i spremni da oprostite - biće sjajno.

Mala riznica velikih misli

Meša Selimović (1910 - 1982)

Najmanja je mogućnost da pogriješim ako budem ćutao.

Konfucius (551 - 479 p.n.e.)

Čovjek koji se hvali bez ikakva stida, uvjerit će se da je veoma teško živjeti prema svojoj hvali.

Miroslav Krleža (1893 - 1981)

Boriti se perom spada među najveća junaštva.

Oscar Wilde (1854 - 1900)

Pravi život nekog čovjeka je često život kojim on ne živi.

Lav Nikolajevič Tolstoj (1828 - 1910)

Samo su dva izvora ljudskih poroka: lijenost i praznovjerje, i samo su dva dobročinitelja: rad i um.

Francois - Marie Arouet de Voltaire (1694 - 1778)

Umrijeti za svoju zemlju, to je dužnost vladara.

Immanuel Kant (1724 - 1804)

Besavjesnost nije nedostatak savjesti, nego sklonost da se čovjek ne obazire na njezin sud.

Martin Luther (1483 - 1546)

Draga kćeri, vladaj se prema svome mužu tako da se razveseli kad na povratku kući ugleda krov kuće.

Fjodor Mihajlovič Dostojevski (1821 - 1881)

Ako si se uputio prema cilju i putem počeo da zastajkuješ i da kamenjem gađaš svakoga psa koji laje na tebe, nikad nećeš stići na cilj.

Želite se reklamirati, a ne znate kako!?

Pozovite nas na broj

678-985-0592

ili nam pošaljite e-mail na

redakcija@europamagazine.info.

You want to advertise in
our magazine, but don't know how!
Just call our marketing department at

678-985-0592

or e-mail us at

editor@europamagazine.info
and we will gladly assist you.

su | do | ku

Cilj sudokua je popuniti sva polja brojevima od 1 do 9, tako da svaka uspravna kolona, svaki vodoravni red i svaki 3x3 kvadrat sadrži svaki broj od 1 do 9. To je to - nema matematike, samo logika.

Rješenje ove križaljke ćemo objaviti u slijedećem broju. Ovo je rješenje križaljke iz prošlog broja:

1	3	2	6	7	5	9	8	4
7	8	9	3	1	4	5	2	6
6	4	5	9	8	2	1	3	7
8	6	3	2	5	9	7	4	1
2	7	4	1	6	8	3	9	5
9	5	1	7	4	3	2	6	8
5	2	6	8	3	7	4	1	9
3	1	7	4	9	6	8	5	2
4	9	8	5	2	1	6	7	3

	7	4	2		9	8	1	
5	9						6	4
		5	6		3	9		
	2			1			8	
		8	4		5	7		
8	3						2	6
	5	9	3		1	4	7	

v i c e v i

34 razloga zašto je pivo bolje od žene:

1. Pivo se ne protivi da u njemu uživaš svakog dana u mjesecu.
2. Mrlje od piva se lako peru.
3. Pivo ne moraš izvoditi na večeru i piće.
4. Tvoje pivo će te uvijek strpljivo čekati u kolima dok glavinjaš okolo.
5. Pivo uvijek šuti.
6. Pivo nikada ne kasni.
7. Pivo ne izluđuje to što tražiš drugo pivo.
8. Ako zagusti, pivo možeš skloniti bilo gdje.
9. Etiketa se skida sa piva bez problema.
10. Kada odlaziš u bar, siguran si da ćeš tamo naći barem jedno pivo.
11. Pivo nikada nema glavobolju.
12. Posto ispiješ pivo, za bocu uvijek možeš dobiti neku kintu.
13. Pivo se neće rasplakati ako dođeš kući sa još jednim pivom.
14. Ako u pivu uživaš na pravi način, glava će ti uvijek biti bistra.
15. Pivo uvijek liježe lako.
16. Za noć možeš skinuti više piva, a da se ipak osjećaš dobro.
17. Pivo se neće buniti ako ga dijeliš sa

prijateljima.

18. Uvijek možeš biti siguran da si prvi koji otvara bocu piva.
19. Pivo je uvijek vlažno.
20. Pivo nikada ne insistira na jednakosti.
21. Pivo si može svako priuštiti.
22. Pivo te ne uvjerava da ga ne otvaraš odmah.
23. Hladno pivo je dobro pivo.
24. Pivo se ne mora prati da bi imalo kakav-takav okus.
25. Kad promijeniš pivo, ne moraš plaćati alimentaciju.
26. Ljepota piva nije samo površinska.
27. Suštinske kvalitete piva lako se prepoznaju po etiketi.
28. Pivo ne lupeta gluposti dok ga piješ.
29. Intelektualne vrijednosti piva su nebitne.
30. Od piva još niko nije dobio AIDS.
31. Pivu je sasvim svejedno koju glazbu slušaš dok ga ljuštiš.
32. Ako pivo ostaviš nedovršeno, nećeš imati bolova.
33. Svako pivo je lako i jeftino.
34. Pivo nema rođendan ni Dan Piva.

DIK
BROWNE

HOGAR STRAŠNI

SNERTE!
DOBI OVAMO,
MALI MOJ
VJERNI DRUŽE!

TEBI JE SVEJEDNO DOBEM LI JA KUĆI KASNO
ILI NE... TI MI SE UVIJEK OBRADUJEŠ,
JE L' TAKO?

NEŠTO MI JE
OVDJE SUMNJIVO!

UOSTALOM, NE KAŽE SE
TEK TAKO DA JE
PAS NAJBOLJI
ČOVJEKOV PRIJATELJI

ZATO SI TI UVIJEK PORED MENE,
KAD GOD SI MI POTREBANI

POGOTOVO KAD SE NADEM U NEZAVIDNOM
POLOŽAJU... SA HELGOM ČESTO SAM
NE MOGU DA IZADEM NA KRAJI

ZATO ČEŠ TI,
LIJEPI MOJ,
KAD JA SAD OTVORIM
VRATA, LAJUĆI DA SE
ZATRČIŠ DO HELGE I
SKOČIŠ JOJ U KRILOI
TO ĆE DA JE
ODOBROVOLJII

37

KAO PAS VJEROVATNO
JESAM NAJBOLJI
ČOVJEKOV PRIJATELJ,
ALI LUD NISAMI

CHRIS
BROWNE

Razno

Zoka's Place obavještava stare i nove kupce da smo se preselili na Lockheed Village,
1368 North Atlanta Rd.,
Suite 109, Marietta, GA 30060,
Telefon/fax 404-431-4727

Heklam, pletem, vezem, šivam, čuvam malu djecu - sve po povoljnim cijenama na jednom mjestu. Nazovite 678-407-9297 BILO KOJE VRIJEME.

Law firm is looking for a secretary and a paralegal. Formal education or experience from the US required. Applications consisting of cover letter and resume by email only to henri@speharlaw.com.

Iznajmljujem novi jednosoban apartman Snellville, 124 Scenic Hwy, 1 milja od Sam's Club-a, Wal-Mart-a, Home Depot-a.
Telefon 770-978-7444

Vrtić sa sedmogodišnjim iskustvom prima djecu od 0-4 godine starosti. 311 Congress Pkwy, Lawrenceville
Telefon 770-962-4745

Prodaja

Prodajem ili izdajem 2-sobni stan sa 2 kupatila. Idealna lokacija u Decatur-u.
Telefon: 404 429 8589

Prodajem kuću sa dvorišnom zgradom i lokalom u centru Orašja na Savi, BiH 50,000.00 €. Tel: 1 904 699 4620 U.S.A.

Kuća na prodaju pored magistralnog puta Niš-Pirot. 19,000 €. E-mail: goranhome@yahoo.com

Sarajevo, Novi Grad: Prodajem kuću sa tri stana, poslovnim prostorom i dvije garaže. Papiri uredni, cijena povoljna. 011-49-2304-253187 (Njemačka)

Prodajem kuću: Kasindolska c. 155, Stup (kod Interexa). Telefoni 904-733-2438 (USA), 033-430-470, 033-464-668, 033-432-067 (BiH)

Prodajem povoljno kamion marke Volvo 2000 godina model 610 Volvo mašina, prešao 693.000. Dajem garanciju na mašinu, transakciju i diferencijal. Telefon 706-218-3476 (Muradif).

MALI OGLASI

Europa magazin Vam nudi besplatne privatne male oglase do 20 riječi.

Popunite kupon sa ove stranice i pošaljite ga na adresu:

Europa Magazine
(mali oglasi)
448 W. Pike St.
Lawrenceville, GA 30045,
na telefaks (678) 985 0592
ili na e-mail adresu:
redakcija@europamagazine.info

Hitno prodajem zemlju 500 m² Otes (kod Ilidže). Idealno za gradnju kuće. Telefon, struja, voda, kanalizacija, plin, ulična rasvjeta. Telefon 727-214-4730

Prodajem jedrilicu marke O-Day 22 ft u perfektnom stanju, \$2500. Telefon 770-369-7475

Prodajem Go-Cart marke Carter 6,5HP u odličnom stanju \$500 Telefon 770-896-7129

KUPON ZA BESPLATNE MALE OGLASE DO 20 RIJEČI

Zaokružite rubriku po izboru:

PRODAJA—KUPOVINA—ZAMJENA—IZNAJMLJIVANJE—UNAJMLJIVANJE—RAZNO

Tekst oglasa (popunite čitko štampanim slovima):

OBAVIJEST

Hrvatska Katolička Zajednica "Sveti Ante" - Atlanta, GA, od 11/07/2006 registrirana je kao neprofitabilna organizacija pod brojem : 2006009295. Sve dodatne informacije možete dobiti na telefon 404.608.4226.

Poštovani čitatelji,

ako ste zainteresovani da Vaš omiljeni magazin dobijete na kućnu adresu svaki mjesec, nazovite nas na 678.985.0592 ili nam pišite na redakcija@europamagazine.com

Kontakt informacije ambasada i konzulata na području SAD

Ambasada Bosne i Hercegovine

Embassy of Bosnia and Herzegovina
2109 E Street NW
Washington, DC 20037

Telefon: +1 (202) 337 6473
Telefaks: +1 (202) 337 2909
E-mail: consularaffairs@bhembassy.org
Web: www.bhembassy.org

Generalni konzulat Bosne i Hercegovine

Consulate General of Bosnia and Herzegovina
737 North Michigan Avenue, Suite 820
Chicago, IL 60611

Telefon: +1 (312) 951 1245
Telefaks: +1 (312) 951 1043

Veleposlanstvo Republike Hrvatske

Embassy of the Republic of Croatia
2343 Massachusetts Avenue NW
Washington D.C., 20008-2853

Telefon: +1 (202) 588 5899
Telefaks: +1 (202) 588 8936
E-mail: consular@croatiaemb.org
Web: www.croatiaemb.org

Generalni konzulat Republike Hrvatske

Consulate General of the Republic of Croatia
P.O. Box 4591
369 Lexington Ave., 11th Floor
New York, NY 10017

Telefon: +1 (212) 599 3066
Telefaks: +1 (212) 599 3106
E-mail: croatian.consulat@gte.net

Ambasada Republike Srbije

Embassy of Serbia and Montenegro
2134 Kalorama Rd., NW
Washington, DC 20008

Telefon: +1 (202) 332 0333
Web: www.serbiaembusa.org

Generalni konzulat Srbije i Crne Gore

Consulate General of Serbia and Montenegro
201 East Ohio Street, Suite 200
Chicago, IL 60611

Telefon: +1 (312) 670 6707

Generalni konzulat Republike Turske

Consulate General of the Republic of Turkey
821 United Nations Plaza
New York, NY 10017

Telefon: +1 (212) 949 0160
Telefax: +1 (212) 983 1293
Telefon za vize: (888) 566 7656
Web: www.trconsulate.org

Atlanta's N°1
Europa
Magazine

Impressum

Atlanta's N°1 Europa Magazine

Adresa: 448 W. Pike St.
Lawrenceville, Georgia 30045
Sjedinjene Američke Države

Telefon: +1 (678) 985 0592
Telefaks: +1 (678) 985 0592

E-mail: redakcija@europamagazine.info
Internet adresa: www.europamagazine.info

Izlazi: jednom mjesečno
Cijena: besplatno

Vlasnik:

Esad Medić

Glavni i odgovorni urednik:

Haris Delalić

Fotografija, grafika i dizajn:

Dalibor Špalat

Internet prezentacija:

Damir Šetkić

Lokalno:

Enes Selimović

Marketing:

David J. Baker,
Marcus Battle,
Dino Krgo

Atlanta's N°1 Europa Magazine

Address: 448 W. Pike St.
Lawrenceville, Georgia 30045
United States of America

Phone: +1 (678) 985 0592
Fax: +1 (678) 985 0592

E-mail: editor@europamagazine.info
Web address: www.europamagazine.info

Issued: monthly

Price: free

Publisher:

Esso Medic

Editor-in-chief:

Haris Delalić

Senior Photographer
and Graphic Design Manager:
Dan Dalibor Spalat

Internet Presentation:

Damir Šetkić

Community:

Enes Selimović

Advertising:

David J. Baker,
Marcus Battle,
Dino Krgo

AMAR

AUTO COMPANY

Phone
678-442-0208

Fax
678-442-0490

Cell
678-464-6165

**American & European Car Dealer
Sales and Repair**

**448 W. Pike St. - Lawrenceville - GA - 30045
www.amarautocompany.com**